

Suomiai Kariauja Rusų Teritorijoje

KOMISARAI ŠAUDO RAUDONARMIEČIUS

Rusams truksta gasolino

HELSINKIS, Suomija, gruodžio 25. — Išleistas pirmadienio vakare Suomijos karo komunikatas sako, kad į rytus nuo miesto Lieksa suomiai jau kariauja Rusijos teritorijoje. Suomijos kariuomenės atstovas pareiškė, kad Lieksa fronte suomiai esą 75 mylių toly nuo Murmansko geležinkelio.

Ryšium su tais pranešimais pradėta spėti, ar suomiai nemėgins nukirsti rusų geležinkelį. Tačiau geležinkelis yra 75 mylių toly, todėl abejojama, ar suomiai stengsis tą žygį atlikti.

Kalėdų dieną rusų lėktuvai nėtė bombas į Suomijos miestus ir miestelius. Paties Helsinkio jie pasiekė tik priemiesčius. Bet kitiems miestams padarė žalos — ne tiek žmonių gyvybei, kiek turtui.

Seši rusų lėktuvai nušauti. Suomijos pakraščių batarejos apšaudė rusų šarvuotį Maratą, 26,000 tonų.

Chicago Sunday Times (perito sekmadienio) laidoje specialus dienraščio korespondentas Richard Busvine rašo apie paskalbėjimą su keletu rusų, kuriuos suomiai paėmė nelaisvėn. Bury buvo šeši vyrai. Jie pa-

sako, kad dauguma raudonosios armijos kareivių nenori kariauti su Suomija. Juos tačiau varo į mušius karinė Stalino policija ir politiniai komisarai. Jeigu kareiviai neitų į mušius, juos nušautų savieji.

Iš šešių suimtųjų nelaisvėn tik vienas, ukininkas, pasirodė pritariąs sovietams. Kiti penki, imonių darbininkai, nesidžiaugė Stalino režimu.

Rusų kareivių drabužiai šaltam orui permenki. Uniformų pamušalas iš popieros. Paltai apdriskę. Raudonosios armijos valgis — ryžiai, duona, truputis cukraus ir truputis kenuotos mėsos, sako belaisviai.

Raudonosios armijos karininkai aiškino kareiviams, kad netenka laukti suomių pasipriešinimo. Kad Suomijos gyventojai laukia rusų kaip išvadotojų. Kad Suomijon jelti busią taip jau lengva, kaip buvo lengva jelti Lenkijon.

Taip "Chicago Daily Times" korespondentą, kaip ir kitus įdomina klausimas, kodėl mažai rusų lėktuvų atakuoja Suomiją. Rusai belaisviai aiškina, kad raudonajai armijai truksta gasolino. Dabar žiema, susisiekimas Rusijoje sunkus, taigi armija Suomijoje negaunanti pakankamai kuro.

RUSAI SUMUŠTI Į ŠIAURĘ NUO LADOGA EŽERO

HELSINKIS, Suomija, gruodžio 25. — Sekmadienio pranešimai sako, kad suomiai trijų dienų mušy skaudžiai suplikė rusus Tolvajarvi apylinkėje, 65 mylias į šiaurę nuo Ladoga ežero. Daugiau nei 2,000 raudonarmiečių užmušta, 600 paimti nelaisvėn. Rusai kariavo atkakliai, bet galų gale jų spėkos tapo sulaužytos.

Rusai šiame fronte mėgino užėiti, apskų Ladoga ežerą, už-

nugaros suomiams kariaujančioms Karelijos fronte, Leningrado sektore.

Kiti pranešimai sekmadienį sako, kad pačioj šiaurėje, Petsamo srity, rusų nelaimė didėja. Neoficialiais pranešimais suomiai nukirtę rusų pasitraukimą į rytus, į Kola apylinkę. Daugiau nei 5,000 rusų paimta nelaisvėn.

Rusai kai kur bėgą be jokios tvarkos.

Suomiai atakavo Kronštadtą

HELSINKIS, Suomija, gruodžio 25. — Kai rusai nutraukė diplomatinis ryšius su Suomija ir kai rusų lėktuvai pirmą kartą užpuolė Helsinkį, tai suomiai atsakė rusams ataka iš didžiųjų kanuolių prieš Kronštado fortus.

Kronštadas yra rusų tvirtovė ir karo laivyno bazė. Suomijos kanuolės padarė milžiniškų nuostolių rusams. Keturias dienas rusai nestengė užgesinti gaisrų Kronštadte. Kart kartėmis kilo eksplozijos. Manoma, eksplodavusi rusų amunicija.

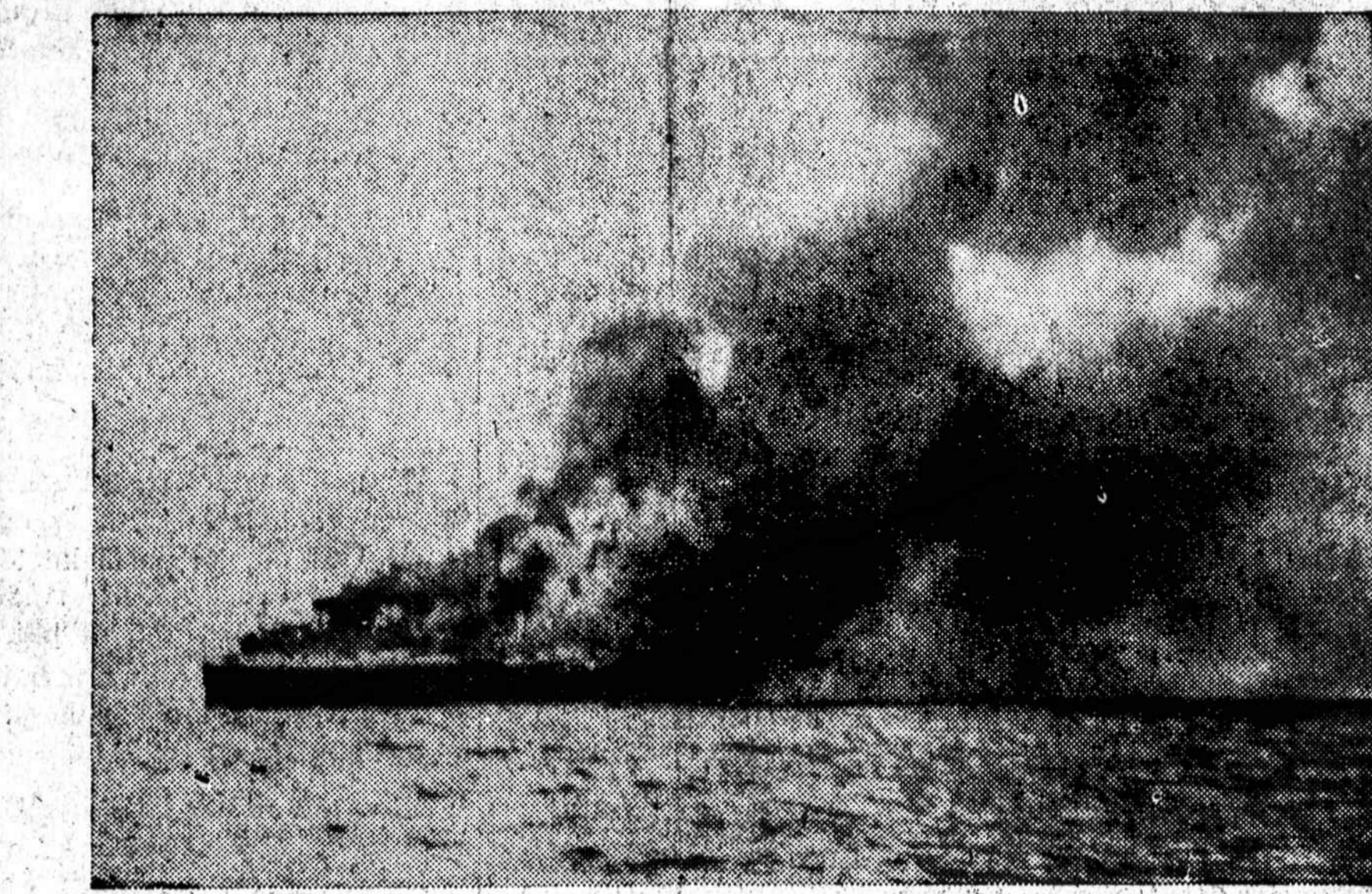
Rusija paleido Radzwilly šeimą

VARŠUVA, Lenkija, gruodžio 25. — Italijos karaliaus Viktoro Emanuelio pastangų dėka Janušas Radzwillas ir 21 Radzwilly šeimos narys tapo paliuosuos. Sovietų Rusija leido jiems sugrįžti į Varšuvą. Radzwillai yra tolimi Italijos karaliaus giminės.

Neužilgo po to, kai sovietai leriu, buvo pasklidę gandai, kad visa Radzwilly šeima tapusi išžudyta.

Stalinas dėkoja naciams už gerus linkėjimus

MASKVA, sovietų Rusija, gruodžio 25. — Stalino 60 metų sukakties proga Hitleris ir Ribbentrop pasiuntė Rusijos diktatoriui linkėjimus laimės. Stalinas atsakė Ribbentropui, kad Rusija ir Vokietija jungta draugingumas, kurį sucementavo kraujas, ir kad yra stiprus pamatas Rusijos - Vokietijos draugingumui tęstis ilgą laiką.

Nacių Laivas COLUMBUS liepsnose. Jį sunaikino patys vokiečiai.

Rusai įkalinę "suomių valdžią"

STOCKHOLM, Švedija, gruodžio 25. — Užpuolęs Suomiją, Stalinas įsteigė "fikrą Suomijos žmonių valdžią". Ji tapo sudaryta iš grupės suomių komunistų, kurie gyvena Rusijoje.

Dabar Švedijos laikraštis Social-Demokraten praneša, kad Stalino vyriausybė įkalino visą tą "žmonių valdžią". O įkalino todėl, kad suomiai komunistai klaidingai painformavę jį apie Suomijos armijos galybę. Šitas pranešimas betgi nepatvirtintas.

Prieštaraujančios žinios apie rusų generalų likimą

COPENHAGEN, Danija, gruodžio 25. — Čia gauta pranešimų iš Tallino, Estijoje, kad keletui augstų sovietų karininkų įvykdyta mirties bausmė. Jie buvo kaltinami nepasisekimais kare prieš Suomiją.

Stalino vyriausybė valanti visą Leningrado karinį apskritį.

Kiti pranešimai teigia, kad Stalino sudarytos "suomių valdžios Trijokuose premjeras", Otto Kuusinen, nusizudęs.

Bet, antrą vertus, Maskvos pranešimas skelbia, kad Leningrado karinio apskričio komandotojas, gen. Kyril A. Mereckov, susilaukęs paaukštinimo. Jis tapęs nominuotas į Leningrado apskričio sovietą.

Pasirodę prieš porą dienų pranešimai sakė, jogei Mereckov tapo pašalintas iš vyriausiojo komandotojo vietos.

Švedijos savanoriai siunčiami Suomijon

STOCKHOLM, Švedija, gruodžio 25. — Prof. Andreas Lindblom, vadas organizacijos šiaurės Laisvės, pareiškė, kad po Kalėdų švedijos savanoriai pradės kariauti Suomijoje prieš rusus. Kiek savanorių jau suorganizuota, profesorius nepasakė. Jis betgi pasakė, kad šiandien kiekvienas traukinis veža nemažai švedų į Tornio miestą, švedijos-Suomijos pasienį. Iš čia švedai savanoriai vyksta toliau į Suomiją.

Rusijoj Kalėdos sausio 7 d.

MASKVA, sovietų Rusija, gruodžio 25. — Kalėdų diena Rusijoj buvo paprasta diena. Rusai švenčia Kalėdas sausio 7 dieną.

500-ms Vokietijos laivų įsakytą sugrįžti namo

PARYŽIUS, Francuzija, gruodžio 25. — Karui prasidėjus daugiau nei 500 Vokietijos prekybinių laivų prisiglaudė svetimų valstybių uostuose. Dabar Hitlerio vyriausybė davė įsakymą tiems laivams grįžti namo.

Francuzijos laivyno ratiuose kalbama, kad talkininkai budriai dabos jūras ir stengsis suimti tiek nacių laivų, kiek tik pajęs.

Įsakymas nacių laivams grįžti namo interpretuojamas taip: Vokietijai truksta įvairių reikmenų; nors grįždami namo kai kurie laivai pražus, visgi bent dalis jų praslis blokada ir parveš namo reikmenų.

Naciai ragina vokiečius gimdyti daugiau vaikų

BERLYNAS, Vokietija, gruodžio 25. — Vokietijos policijos viršininkas Heinrich Himmler ir nacių partijos deputy lyderis Rudolph Hess išleido pareiškimus, kurie reikalauja gimdyti Vokietijai daugiau vaikų.

Taip Himmler, kaip Hess sakė, kad moteriškės, susilaukusios kudiškių iš tėvų žuvusių kare, gali tikėtis valstybės pagalbos kudiškiams auginti. Valstybė prižiūrėsianti mirusių kareivių kudiškius, nors jie ir nebuvo vedę kudiškių motinas.

Vakary fronte buvo ramu

BERLYNAS, Vokietija, gruodžio 25. — Vakary fronte Kalėdų diena praėjo ramiai. Taip Vokietijos, kaip ir Francuzijos pusėje kareiviai minėjo Kalėdas mažomis grupėmis. Atrodė lyg būtų įvykusios nepaskelbtos mušų paliaubos.

Dar viena Vokietijos traukinių nelaimė

KARLSRHE, Vokietija, gruodžio 25. — Pereitos savaitės gale įvyko dar viena Vokietijos traukinių nelaimė. Tarp miestų Marksdurof ir Hluftern susidaužė pasażierinis traukinys su prekių traukiniu. 50 žmonių užmušta nelaimėje, 30 sužeista.

Nuo karo pradžios iki šiam laikui įvyko dešimt didelių Vokietijos geležinkelio nelaimių. Viso jose užmušta 319 žmonių, sužeista 311.

Paskola Suomijai sulauks opozicijos kongrese

WASHINGTON, D. C., gruodžio 25. — Jungt. Valstijų kongresui, kai jis susirinks sesijai po Naujų Metų, bus įteiktas sumanymas duoti paskolą \$50,000,000 Suomijai.

Visoj šaly yra didelis pritarimas suomiams, kurie kariauja prieš rusus. Pritarimo netruksta ir kongreso narių tarpe. Bet iš anksto pranešama, kad kongrese susidarys stipri grupė, kuri bus priešinga paskolos davimui.

Pasiuntė dar \$100,000 Suomijai

NEW YORK, N. Y., gruodžio 25. — Buvęs Jungt. Valstijų prezidentas, Herbert Hoover, padovauja organizacijai, kuri užsiima aukų rinkimų suomiams. Neseniai p. Hoover pasiuntė Suomijai \$100,000. Pereitos savaitės gale jis pasiuntė suomiams antrą \$100,000.

Ragins priimti įstatymą svetimšaliams deportuoti

ORANGE, Tex., gruodžio 25. — Martin Dies, Jungt. Valstijų atstovų rumų ne-amerikoniškai veiklai tyrinėti komiteto pirmininkas, pareiškė sekančią savo sumanymą. Jisai reikalauja, kad kongresas išleistų įstatymą 7,000,000-ms svetimšalių deportuoti. Pasak Dies, tie svetimšaliai atimā darbą Amerikos piliečiams.

Francuzija laimės karą—sako premjeras

PARYŽIUS, Francuzija, gruodžio 25. — Premjeras Daladier, kalbėdamas Kalėdų švenčių proga pareiškė, kad Francuzija karą laimės ir kad bus vengiama kiek galima žmonių gyvybė karui aukauti.

Sugražino Italijos lėktuvus siustus Suomijai

ROMA, Italija, gruodžio 25. — Italija buvo gavusi Suomijos užsakymą pastatyti jai lėktuvų. Užsakytus lėktuvus Italija siuntė suomiams per Vokietiją. Dabar Vokietija grąžina lėktuvus Italijai.

Aiškinama, kad Hitleris nenori pyktis su bolševikais, todėl ir neleidžia lėktuvų į Suomiją. Kitas aiškinimas yra, kad Stalinas savo agresija prieš Pabaltijo valstybes ir prieš Suomiją tikrumoj vykdo Rusijos ir Vokietijos bendrus planus platesnėse karo operacijose prieš talkininkus. Todėl visa, kas trukdo Stalino žygius, yra priešinga Vokietijai.

Prez. Rooseveltas pasiuntė savo atstovą į Romą

WASHINGTON, D. C., gruodžio 25. — Prez. Rooseveltas paskelbė, kad jis siunčia į Romą, kaip savo atstovą, Myron C. Taylorį.

Taylor praicit yra buvęs plieno korporacijos viršininkas. Vėliau darbavosi tremtinių interesoese. Dabar jis bus asmeniškasis prez. Rooseveltto atstovas Vatikaniui.

Prezidentas davė suprasti, kad jis šiuo momentu nesitiki taikos. Bet Taylor veiksias pasidalindamas idėjomis su Vatikaniu, kad atėjus taikos momentui jau būtų paruoštas bendras pagrindas pastoviai taikai pasauliumus duoti.

Akcentuojama, kad pasiuntimas Taylorio į Romą nereiškia oficialių Vatikano ir Jungt. Valstijų ryšių užmezgimo.

Mirė išgarsėjęs lėktuvų statytojas

NEW YORK, N. Y., gruodžio 25. — Pereitos savaitės gale mirė Anthony H. G. Fokker, 49 metų. Jis buvo lėktuvų planuotojas ir statytojas. Vėlonies kunas bus pargabentas į Holandiją, kur gyvena jo motina.

Taylorio pasiuntimas — žingsnis į ryšių užmezgimą su Vatikanu

WASHINGTON, D. C., gruodžio 25. — Myron Taylor bus asmeniškasis prez. Rooseveltto pasiuntinys Vatikane. Nors neoficialiai, jis betgi užims ambasadoriaus poziciją.

Reiškama nuomonė, kad Taylorio paskyrimas yra žingsnis į užmezgimą Jungt. Valstijų ir Vatikano diplomatinį ryšį.

Katalikų bažnyčios vyriausybė reiškia didelio pasitenkinimo paskyrimu prezidento asmenišką atstovą Vatikaniui.

Amerikos respublikos pareiškė protestą

WASHINGTON, D. C., gruodžio 25. — Amerikos respublikos, jų tarpe Jungt. Valstijos, pareiškė protestą Europos kariaujančioms šalims — Vokietijai, Francuzijai ir Britanijai. Amerikos respublikos protestuoja dėl to, kad kariaujančiųjų karo laivai nepaiso Amerikos vandenų neutralios zonos.

Protestas davė suprasti, kad Amerikos respublikos svarsto priemones neutraliai zoni ginti. Viena iš priemonių businti drausmg nusikaltusiems karo laivams ieškoti prieglaudos arba pataisų Amerikos uostuose.

Palestinoje Kalėdos ramios

BETHLEHEM, Palestina, gruodžio 25. — Keletą paskutinių metų Palestinoje virė kova. Ji išsiveržė šimet į sukilimą. Britanijai teko siūsti nemažai kariuomenės sukilimo malšinti.

Be štai užėjo karas Europoje. Taip arabai, kaip ir žydai, kurių tarpe kova ėjo, nutarė paliauti vaidus bent kol talkininkai su vokiečiais kariaus. Ir šimet pirmą kartą į keletą metų Kalėdos Palestinoje buvo ramiausios.

Kalėdų šventės Palestinoje tęsis iki sausio mėnesio vidurio.

Moscicki serga

BUCHAREST, Rumunija, gruodžio 25. — Pranešama, sunkiai sergas buvęs Lenkijos prezidentas Moscicki. Jis dabartiniu laiku yra miestely Kračova, Rumunijoje, internuotas.

"NAUJIENŲ" Radio Programai

Pradedant Gruodžio 31 d. ir per ištisus 1940 metus "NAUJIENOS" duos Radio programus kiekvieną sekmadienį

nuo 11:00 iki 11:30 val. ryto, iš stoties W.G.E.S., 1360 kilocycles.

SORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Apsiniaukę; temperatura mažai tepasikeis; saulė teka 7:10 v. r., leidžiasi 4:24 v. v.

KORESPONDENCIJOS

IŠ BROOKLYNO PADANGĖS

Visokios Margos Žinios

Per kai kurį laiką ofas buvo pradėjęs krypti į žiemą. — buvo apsiniaukę ir sniegas pasirodė. Tačiau bendrai labai negalima nusiskusti: iki šiol turėjome gražių dienių. Kas bus ateityje, to, žinoma, niekas negali pasakyti. Žiema jau yra toks sezonas, kad visokio oro galima tikėtis.

Ivyko LSS 19 kuopos metinis susirinkimas. Iš reportų paaiškėjo, kad kuopa turi banko 1660 dolerių. Vadinasi, finansai visi neblogai laikosi. Vakarienių rengimo komisija taip pat išdavė reportą, iš kurio pasirodė, jog pelno liko \$112. Komisija susidėjo iš

Tiškaus ir Spudienės. Jiems tai didžiausias kreditas tenka už vakarienių pasisekimą. Pavyzdžiui, vieną tik Tiškų pardavė 80 tikiu po \$1.25. Kas yra bandęs likietus parduoti, tas gali pasakyti, jog tai nėra lengvas darbas.

Finansų sekretorius raportavo, jog liko pasiūti pinigai Mockaus ir Jurgelionienės paminklų fondams. Tačiau nusiškundė, jog iš Centro sekretoriaus net atsakymo, nei pakvitaravo negavęs. Centre iš viso esąs didelis apsilėidimas ir laiškus ilgai neatsakoma. Toks nerangumas esąs labai nemalonūs dalykas.

KH ir naujas sumanymas, butent, kad drauge su LDD 7 kuopa surengti prakalbas. Ir tai tokias prakalbas, kuriuose galėtų savo nuomonę pareikšti lovestoniečiai ir kiti nuo Stalino "tiesiosios" linijos pasitraukę heretikai. Tačiau į tą sumanymą daugelis nepalankiai atsiliepė.

Buvo renkama kuopos valdyba. Užrašų sekretorium liko išrinktas Juozas Jankūnas, fin. sekr. Balvodiūsis (senasis), organizatorium Glaveckas, izd. Tiškus (senasis). Atrodė, jog viskas eina gerai ir normaliai ir kuopos narių nuotaika gera.

Beje, drg. Kalvelis buvo pakelęs sumanymą, kad būtų keli doleriai paaukoti Vilniaus krašto nukentėjusiems lietuviams. Kilė nemaža opozicija. Priešinosi ne vilniečių šelpimui, bet tam, kad aukos nepatektų į nepageidaujamas rankas.

As manau, kad tai baimė bėra jokio pagrindo. Kaip ten bebūtų, o juk galima surasti žmonių, kuriais galima pasitikėti. Tai Vieha. Antras dalykas, vilniečių šelpimo reikalas, kiek yra žinoma, visi kooperuoja. Čie viskas remiamas žmoniškumo jausmu.

Buvo pranešta, kad ryteičiams savo jėgomis teksią pra-

kalbas rengti, kadangi iš Chicago, bent šiuo tarpu, negali atvykti nei P. Grigaitis, nei V. Poška.

Aną dieną pas mus policija sulaukė vieną nukurusį, nudriksų, išbadėjusį ir sūvargusį senelį, kuris vaikščiodamas gatvėmis birbino klarnetą ir kolektavo penus, penktukus ir dešimtukus. Daboklėje, parduotuvės nuodugnesnė kratė, iš senio skurlių pradėjo byrėti dešimtkės ir penkinės. Be to, skurliuose įsiutos buvo kelių bankų knygelės, kurios rodė, jog tas "vargdienis" turi pasidėjęs bankuose \$49,000!

Patyrinėjus, buvo surasto, jog senis su savo šeima gyvena tikroje landynėje ir labai menkai maitinasi.

Tos ryšies žmonės tikrai primena aną šunį, kuris gulėdamas ant šieno nei pats jį ėda, nei kitų prileidžia.

O štai kitas atsitikimas. Vienas jaunas žmogus tiek nušėgyveno, jog nebūtūrėjo nei drabužių, nei ko valgyti. Iš desperacijos jis išmušė krautuvės langą ir pavogė maisto už 20 dolerių.

Ir pakliuvo.

Buvo teismas. Dėl jo nusikaltimo jokių abejonių negalėjo kilti. Visi įrodymai, kaip sakoma, buvo nesugriatunami. O tokiais atvejais įstatymai numato ir tam tikrą bausmę.

Jei teisėjas būtų taip pasielgęs, kaip įstatymai diktuoja, tai niekas jam nieko nebūtų galėjęs prikišti.

Tačiau jis pasielgė kitoniškai. Įstatymai įstatymais, o žmoniškumas žmoniškumu. Ir štai teisėjas, išklausinęs nusikalteį ir patyręs, kad jis neturi nei tinkamų drabužių, nei tinkamos pastogės bei maisto, liepė sargui atnešti apsiaustus, megztinį (svederį) ir dar priedu davė penkis dolerius.

Tas teisėjas, kuris savo drabužiais ir pinigais aprūpino suvargusį bedarbį, buvo Franklin Taylor.

Bausmę teisėjas paskyrė, bet ją tuoj ir suspendavo.

Viena jaunutė mergaitė, eidama šaligatviu, pakrito ir pusėtinai sužalojo koją. Toje vietoje šaligatvis buvo visai netikęs.

Sužeistoji mergaitė liko nugabėta į ligoninę. Vienu tarpu daktarai net koją norėjo nupiauti. Vienok tėvai lam pasipriešino ir koją liko išgelbėta. Nors mergaitė ir pasveiko, bet liko sužalota. Miestui liko iškelta byla ir pareikalauta \$50,000, nes dėl šaligatvio neteisymo mergaitė susižeidė.

Teismo nuosprendis buvo toks: miestas mergaitėi turės sumokėti \$10,000.

—Frank Lavinskas

Grand Rapids, Mich.

Visokios žinios iš mūsų miesto.

Lietuvių draugijos pradeda bruzdėti. Prieš kiek laiko keturi klubai surengė didelį bankietą, kurio pelnas buvo skiriamas sušelpimui beturčių. Bankietas sutraukė daug publikos ir pelno liko apie 200 dolerių.

Dėka to beturčiai turėjo progos linksniu Kalėdas praleisti.

Kitas didelis balius yra rengiamas sausio 14 d. Prie rengimo yra prisidėję visi klubai ir draugijos. Pelnas skiriamas Vilniaus krašto lietuviams šelpimui. Draugijos smarkiai darbuojasi. Tikėtai yra parduvinėjami iš anksto po 25 centis. Tikimasi, kad bus sutraukta daug publikos.

SLA 60 kuopa irgi turėjo gražų bankietą gruodžio 8 d. Svarbiausias bankietas tikslas

NAUJIENŲ AGENTŲ nuotrauka Nacių kapitonas Wilhelm Daehne pasakoja apie "Columbus" laivo sūnaikinimą.

buvo išjudinti pažangos antrąjį vaju naujiems nariams gauti. Svečių dalyvavo pusėtinai daug ir visi buvo patenkinti. Klausinėjo, kad bus kitas bankietas surengtas.

Gruodžio 11 d. Grand Rapids piliečius pasiekė liudna žinia, butent, iš New Orleans pranešė, kad ten pasimirė Carl E. Mapes, penkto distrikto J. V. kongresmanas. Kongrese išbuvo net 27 metus. Buvo teisingas ir geras žmogus.

Siurpi tragedija atsitiko gruodžio 1 d. lenko J. Barsezewskio

namuose. Matyti, netekęs pusiausvyros, jis pasitvėrė šautuvą ir nušovė žmoną bei pats savę. Našlaičiais paliko 10 vaikų.

Šiaip pas mus viskas būtų įvarkoje, jei ne tie nedideliai finai (suomiai): Tik pamislykite: "nenugalimai raudonai armijai", su kuria Stalinas pasaulį baugino, dabar Suomijoje liko užkurta tokia pirtis, jog tiesiog baisu.

Tie Stalino armijos nepasisekimai baisiai veikia mūsų Maskvos davatkas, —nebežino vargšai nei ką bemanoti. Savo protu patys jie nieko negali sugalvoti, tai laukia paaiškinimo iš komisarių. O tuo tarpu suomiai vis kerta į kailį, ir tiek.

Aš patariu tiems mūsų karžygiams važiuoti į matušką Raseją ir stoti į raudonąją armiją: matote, tavorščai, kad Stalino armija baigia subliukšti, kaip puslė.

Vienas jaunuolis, 13 metų amžiaus, sumanė iškirsti špošą. Parėjęs namo, jis pasisakė tėvams, kad radęs didelę sumą pinigų ir atidavęs policinonui.

Tėvai patikėjo vaiko melais ir tuoj nusiskubino į policijos stotį bei papasakojo, kaip jo sunus "daug pinigų padavęs vienam policinonui.

Viršininkas tuoj sušaukė policinonus ir pradėjo juos varyti per šerengą. Primitytinai jis klausinėjo vaiką, kad tasai pasakytų, kuriam policinonui pinigūs įdavė. Kai beveik visi policinonai buvo per šerengą iš-

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
 SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
 Visi Telefonai YARDS 1741-1742
 4605-07 So. Hermitage Ave.
 4447 South Fairfield Avenue
 Telefonas LAFAYETTE 0707
Dvokai koplyčios visose Chicagos dalyse

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
 Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį
 TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS
 4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
 8354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
 1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAZEIKA Yards 1139
 3319 Lituania Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
 2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
 SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Fullman 1270

ALBERT V. PETKUS
 4704 So. Western Avenue Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
 3307 Lituania Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
 6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
 1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

varyti, tai vaikas pagaliau nebeišlaikė ir prisipažino, kad pasakęs didelį melą. Esą, nei pinigų jis radęs, nei policinonui davęs.

Pastaruoju laiku pas mus pradėjo švaistyti mirtis. Štai jau mirė net trys lietuviai, butent, Ona Klevinskienė, Andrius Ambrāžas ir J. Bolis. Mirusiųjų šeimoms nekokių Kalėdos. —G. Carsok

Remkite Lietuvišką Žyduką
 Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
 4707 S. Halsted St.
 Tel. Boulevard 0014

Mrs. A. K. JARUSZ
 Physical Therapy and Midwife
 Pradžioje savaitės Kiekvieną dieną buna
 6630 S. Western av.
 Tel. Hemlock 9252
 Subatoj ir Nedėlioj Central Avenue, Beverly Shores, Indiana
 Tel. Mich. City 2799—R3.

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
 LIETUVIS
 Mano 20 metų praktikas
 Optometrical Akijų Specialistas
 Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svajimo, akių aptemimo, neruotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolgreystę. Prieingia teisingai akinius. Visuose atitikimose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
 VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
 Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kalnos pigiau kaip pirma.
 4712 South Ashland Av.
 Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
 LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
 Tel. Yards 1829
 Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaiso.
 Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St.
 Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI
 GYDYTOJAI IR DENTISTAI
 Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai.
 Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
 756 West 35th St.
 Cor. of 35th and Halsted Sts.
 Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30 Nedėliomis pagal sutartį.
 Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD. Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEZIS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 2201 West 22nd Street
 Valandos: nuo 1-3 ir 7-8 Serėdomis ir nedėl. pagal sutartį
 Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.
 Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4157 ARCHER AVENUE
 Ofiso valandos: nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro 8939 SOUTH CLAREMONT AVE. Valandos 9-10 A. M. Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
 1957 W. Garfield Blvd.
 Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
 West Town State Bank Bldg.
 2400 WEST MADISON STREET
 Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
 Telefonas SEELEY 7880
 Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 8146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.
 Firmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
 Sventadieniais: 11 iki 12.
Dr. V. A. Šimkus
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 ir Akinių Pritaiko
 3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
 DENTISTAS
 Pirm., Trečadieni, šeštadieni
4631 So. Ashland Ave.
 Tel. YARDS 0994
 Antradi., Ketvirtadi. Penktadieni
4143 So. Archer Ave.
 Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOLIS
 Gydotojas ir Chirurgas
 Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
 Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
 Ofiso Tel.: YARDS 4787
 Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
 DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
 arti 47 Street
 Telefonas YARDS 2246
 Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
 Serėdoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
 VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
 Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Daktarai
DR. A. JENKINS
 (Lietuvis)
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 2500 West 63rd Street
 Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį.
 Ofiso Tel. PROSPECT 6731
 Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris
 3325 So. Halsted St.
 Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.
 Sventadieniais tik susitarus.
 Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330
 Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
 Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
 Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak. išskyrus serėdomis ir subatomis.

KITATAUČIAI
DR. HERZMAN
 IŠ RUSIJOS
 Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
 Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
 Ofisas ir Laboratorija 1024 W. 18th St., netoli Morgan St.
 Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakare ir nedėliomis.
 Tel. CANAL 3110
 Residencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
 OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
 2-rūs lubos
 CHICAGO, ILL.
 OFISO VALANDOS
 Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai diena.
 Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
 4631 SOUTH ASHLAND AVE.
 Ofiso valandos.
 Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI
K. P. GUGIS
 ADVOKATAS
 Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
 Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
 Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
 Telefonas YARDS 0818
 Ketvirtadieniais ir sekmadieniais—pagal sutartį

A. A. SLAKIS
 ADVOKATAS
 7 So. Dearborn St.
 Room 1239
 Ofiso tel. CENTRAL 1824
 Namų Tel.—Hyde Park 3395

Garsinkitės "N-nose"

FOTOGRAFAS
CONRAD
 FOTOGRAFAS
 Studija įrengta pirmos rusišs su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
 420 W. 63rd St.
 Tel. ENG. 5883-5840

Sophie Barcus
 RYTINE RADIO VALANDA
 — iš stoties —
W.G.E.S.
 Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 vakaro.
 Registruojama visos, naujos ir kitos idomos pranešimus.

CRANE COAL COMPANY
 5332 So. Long Avenue
 Telefonas PORTSMOUTH 9022
 POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų daug dūkių išimta Perkant \$7.65 5 tonas ar daugiau
 PETROLEUM CARBON COKE \$7.75
 Perkant 5 tonas ar daugiau Tonas
 Sales Tax ekstra.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius
 DABAR SIUNČIA PINIGUS LIETUVON (iskaitant Vilniaus kraštą) TIK TELEGRAMOMIS.
NAUJIENOS
 1739 SO. HALSTED STREET
 CHICAGO, ILLINOIS
 Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ
 LIETUVISKŲ RADIO PROGRAMŲ 10:00 VAL. RYTO 1480 KC. IS STOTIES
W.H.I.P.

Muzikos Žinios

Veda—NORA

Santaika ir muzika—džiaugsmingumas ir duosnumas. Šie yra Kalėdinių iškilmių tikrieji pamatai.

Nora Gugienė, šio Skyriaus Vedėja.

KALĖDOS IR MUZIKA

Kuomet iš bokštų suskambės pirmieji aiškūs varpo balsai ir šalnos pasaldintam Kalėdų ryto ore pakils ir išplauks pasaulin, pakilkim ir mes širdyse prie kilnesnio supratimo ir atjautimo Kalėdų dvasios tikrojo reikšmingumo. Pakilkim prie tos tikrosios didybės, kuri randasi vien pasiventime, eikimė kėliu kuris veda prie ramybės ir to amžino mokinio, kad yra nepalyginamai daugiau džiaugsmo davime negu ėmimo.

Kiekvieno dailės darbuotojo pareiga yra dalintis savo sielos turto, suteikti pasauliui brangenybę, prieš kurią ir milijonai atrodo nevertingi.

Garbingos Kalėdų šventės kiekvienam muzikui suteikia puikią progą sudėti savo kontribuciją tiems, kuriems ji labiausia reikalinga.

Kokia-gi bus tavo ir tavo, sese ir broli, kontribucija?

Gali būti linksma dainutė, kuri pavargusią sielą nuneš atgal prie savo jaunystės ir jos grožybės bei džiaugsmo kupinų dienų. Prie tų laikų, kuomet jo laivelis, pripildytas pasitikėjimo, džiaugsmo ir meilės, plaukiojo ramiose gyvenimo jūrose.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

skaisčios vilties irkleliais vairouojamas.

Gali dar būti ir švelniai raminant garsai, iš senos smuikos stygų glamonėjami, kad pailginti skausmą ir dvasinę kančią kokio nelaimingo žmogaus. Arba dar gali būti linksma ir lengvutė melodija pasikambinti tiems mažiems vaikuciams, kurie randa prieglaudą našlaičių įstaigose. Jog tas pagelbėti jiems pamiršti, nors ir trumpai valandėlei, ką reikią praleisti Kalėdos be motinėles ar tėvelio...

Sustokime valandėlei ir pamąstykimė. Ar mes pasitenkiname tuom senu papratimu, kad pažymėti Kalėdas vien pigliais žibučiais pasirengus, skaniais valgiais pasisotinus.

Bukime visiškai perimti ir kupini tos dienos džiaugsmingos dvasios. Atsiminkime, kad yra privilegija muzikų suteikti žmonėms tam tikras dovanas, kurios nesiranda turtuolių plieno apkaltose skryniose.

Svarbiausia supraskime, kad greičiausia galime rasti sielai ramybę ir linksmybę einant pasišventimo keliu ir nešant tą linksmybę į kitų gyvenimą.

Panašios buvo mintys išreiktos 32 metai atgal "Etude" editoriale. Manau, kad jo ne tik šiandien bet ir visados turės tos pačios reikšmės visų mūsų širdyse.

ADELĖ GALAUNIENĖ — LIETUVOS OPEROS MOTINA, MUZIKOS VEIKLOS "FIRST LADY"

Esu tikra, kad Lietuva ir jos muzikalė veikla yra labai artima kiekvieno šio skyriaus skaitytojo širdžiai. Todėl, šiandien ir norisi pasidalinti mintimis apie vieną asmenį, kurios darbai Lietuvos muzikos veiklos naudai užpelno jai vardą "First Lady" šioje srityje. Toji moteris yra Adelė Nezabitauskaitė-Galaunienė.

Ji gimė ūkininkų šeimoj, Baidokų kaime. Tėvas buvo chorvedis, motina dainininkė. Neuoostabu, todėl, kad šis paveldėjimas, meilė muzikai, šluogo stiprų muzikos profesijos paaugimą.

Naujoj Romuvoj, 1936 rugs. 27 d. Iz. Blauzdžiunaitė sekamai aprašė Adelę Galaunienę, o antgalviu "Musų Dainininkės": "Vienuolikos metų Adelė launuoja Salantių chore, vėliau įkuodo keturklasė gimnazistė, au užpildo solo da'ny progas. Vėliau per pora metų baigė Saulės mokytojų Seminariją. r 1914 m. įstoja į Maskvos Filharmonijos konservatoriją, kur buvo sustiprinta dramos mokykla. Ten balsas išsivystė į gražų koloratūrinį sopraną, be kurio neapsieidavo ne tik nė vienas lietuviškojo meno vakaras, bet net ir kitų tautų visuomeniškiems rateliams dažnai tekdavo koncertuoti (Tada mokėsi ir Šukeičienė, kuri dabar dažnai suruošia per radijo savo koncertus): ypač etnografinuos koncertuos (juose dainuodavo visų tautų dainininkai). Filharmonijos koncertuos dainuodavo Fausto Margaritą, Eugenij Onieginą Tatjaną ir k. Kartū su Valavičaitė dalyvavo Dailės teatro chore, nes re'kėjo užsidirbti pragyvenimui, lėšų.

"1918 m., grįžus Lietuvon su muzikė Dirvianskaite, kaip pirmos kregždės, žavėdamos ir stebindamos negirdėjusius paausiu dalykų, koncertavo su dideliu pasisekimu po visą Zemaitiją. Po to suruošė keletą koncertų Kaune, Vilniuje. Ten išgyvendama tautos nepriklausomybės kurimosi procesą Nezabitauskaitė uoliai dalyvavo ir Tautos kurimosi darbe. 1919 m. ištekęs už menininko P. Galaunės atvažiavo gyventi į Kauną. Visų sričių menininkai čia burėsi į Lietuvos meno kurėjų draugiją, prie kurios muzikai suorganizavo muzikų sekciją. Galaunienė uoliai dalyvauja toj sekcijoje, kur visų imta galvoti apie operos steigimą ir Eugenij Oniegin — premjerą. Bet tuo laiku grįžė K. Petrauskas, šimkus ir Sodeika iš užsienių pakeitė jų programą. Vietoj Eugenij Oniegin pastatė Traviatą. Ta opera buvo pirmoji lietuvių pastangomis pastatyta opera, kurioj Galaunienė dainavo Traviatą, a.a. Podėnaitė — Florą. Stingant dainininkų, Galaunienė buvo priversta dainuoti šalia koloratūrinių partijų ir dramatinės ir lyrines. pav., Mimi, Toską, Tamarą, Tatjaną ir k. Iš viso ji vaidino 20 įvairių operų pirmajies partijas. Nors iš teatro ji buvo priversta pasitraukti, palyginti, labai anksti, tačiau ji paliėka žymi mūsų operos teatro istorijoje, kaip pirmoji daina skynusi muzikos meno meilė kelią į žmonių širdis. Ji išgyveno milžinišką sąvųjų entuziazmą kada lietuvių aploidimentais virpindavo teatro sienas, vien iš džiaugsmo, kad yra savas operos teatras. Tiek, operos ar koncertų scenoj, tiek gyvenime Galaunienė yra labai maloni, kukli, nemėgsta komplimentų, panegyrikų. Savo dviejų vaikūčių yra rimta ir pavyzdinga motina ir stengiasi juos išauginti tikrais žmonėmis. Visuomeniškoj veikloj ji pažįstama kaip simpatinga pedagogė, ir net pirmoji lietuvių dirigentė. 1933 m.

NAUJIENŲ-ACME Telephone Chicago's universiteto gražuolė. Ji yra Doris Alt.

L. K. M. dr-jos kongrese dirgavo milžiniškam moterų chorui ir orkestrui, o 1934 m. — skaučių sąskridij Palangoj pagerbti Baden-Poveliui. Retkarčiais dar ir dabar išgirstame jos skambų, lankstų, šve'ny ir lietuviškai nuosirdų balsą per radijo ar šiaip privačuos koncertuos."

Ponios Galaunienės darbas nesibaigia vien muzikos srityje. Ji dau yra prisidėjus prie bendro kultūros ugdymo Lietuvoje. Ji yra viena iš aktyviausių narių Lietuvių-Prancūzų ir Lietuvių-Svedų draugijų, ir už nuopelnus yra apdovanota tų šalių aukštais ordenais, lygiai kaip ir Lietuvos Gedimino Ordenu.

Kiekvienais metais Lietuvoje yra švenčiama švedų prieškalėdinė šventė. Šia proga yra rengiamos programos, ir ponia Galaunienė visuomet yra jų režisorė ir muzikos dirigentė. Tuose parengimuose jos vedamas mergaičių choras, visados pasižymi gražiomis švedų liaudies dainomis, tarp jų ir tradicinėmis Kalėdų dainomis.

Budama operos motina, ji yra visų dainininkų, ypatingai jaunųjų, nuosirdi draugė. "Kiekvienam dainininkui ji turi gerą žodį, kovoja už geresnes partijas operoj. Jeigu jaunas artistas kreipias prie jos patarimų, ji niekadoms neatsisako pagelbėti", sakė man Bronė Bernotaitė-Darlys, kalbėdama apie poniją Galaunienę.

Budama Lietuvos Aido muzikos kritikė (turbut pirmoji moteris Lietuvoje užimti tokią vietą), ji švelniai ir konstruktyviai nurodo artistų klaidas, bet ir entuziastiškai iškelia gerasias ypatybes.

Dabar, kada yra duodami simfoniniai koncertai Kauno gimnazijos mokiniams, p. Galaunienė teikia paaiškinimus apie kompozitorius ir jų kurinius, kurie sudaro tą ypatingą programą.

"Zodžiu, ši didelė asmenybė ir kukli persona yra pavyzdys visoms mūsų lietuviams moterims ir motinoms. Ji kukliai, su giliu sielos atsidavimu dirba savo kilnų darbą, darbą kuris yra ir visuomet bus pagrindas mūsų kultūros" pasakė Bronė Darlys baigdama mūsų pasikalbėjimą.

Be abejo, visi muzikos mylėtojai skaitys sau už tokį pat malonumą susipažinti su šia mūsų lietuvių menininke iš anos pusės okeano ir su tais svarbiais darbais, kuriuos ji per eiles metų taip pasišventusiai dirba, kaip kad aš turėjau rašydama. Ilgiausių metų, Adelė Galaunienė, ilgiausių.

Kalėdų švenčių proga, siunčiu savo nuosirdžiausius sveikinimus muzikos darbuotojams ir draugams visur.

Nora Gugienė, Muzikos Žinių vedėja

MANO PIRMOJI EGLAITĖ

Kada aš buvau dar visai jaunutė ir apie gyvenimo reikalus mažai tesupratau, vieną vakarą mano mamytė parėjo iš dirbtuvės linksmesnė ir judresnė. Pirmiausia mane pabučiavo, paskiau tėtuką ir nutylo — lig ko susijaudino. Gryžusi prie durų, mane pakvietė eiti su savim, o kada muvė atidarė duris, aš labai nustebau pamatęsi puikią su žaliais spigliais eglaitę ir dar įvairių skrynių. Tada mamytė sako: Dukrele, rytoj Kalėdos, tai Diedukas mum atnešė. Aš supratau, kad tas viskas yra mamytės supirkta, nes aš į Kalėdų dieduką niekad netikėjau, nes mano mamytė to nemokino. Tėtukas išsigandęs žiūrė: ką tu, mamytė, padarei, juk pinigų nėra, aš nedirbu!

Bet mamytė sako, užteks visiems.

Tada ir tėtukas pralinksmedėjo ir visi šokome taisyti Kalėdų eglaitę. Aš atidarėčiau skrynutes, kuriose buvo įvairūs žibučiai ir kabinome viską ant eglaitės. Kada jau viskas buvo puikčiausia sutaisyta, aš norėjau užžibinti lemputes, bet mamytė neleido, sako, turim palaukti iki bus tamsu. Aš laukiau su nekantrumu.

Kada jau sutemo, mamytė užžibino mažas lemputes. O kaip tada puikiai atrodė mano eglaitė, pasipuošusi lyg karalaitė. Kokia aš tada jaučiaus laiminga ir kaip aš buvau džiaugsmo pilna. Rodos, aš skridau kur tai augstose dausose lyg angelas su toimis eglaitės šviešomis. Aš negalau apsakyti to džiaugsmo, tiktai nekalta kudiška krutinė gali taip džiaugtis. Tai buvo mano pirmą eglaitę, kuria aš taip gėrėjais ir dovanėlėmis menkos vertės, kurios man atrodė labai didelės.

Aš taip besidžiaugdama pradėjau net šokinėti iš džiaugsmo. Bet aš pamaciau, kad mama lig nuliudusi, o jos akys kaž ko rāsotos. Aš paklausiau jos: mamytė, ko nuliudai? Ji atsido. Sako, juk mes, dukrele, šiemet esame neturtingi. Tetukas nedirba. Tada aš nesupratau, kodėl tetukas turi dirbti, jei mamytė dirba. Tada kas mane apžiūrės ir kas valgyti pagamins? Matai, mamytė mažai teudirbdavo.

Bet mamytė apkabino mane ir tetuką, sako, aš esu laimingiausia moteriškė visame pasaulyje, nes mes visi esame kruvoje ir galim sykiu džiaugtis. Mes visi pradėjome žaisti ir linksmintis iki vėlmos. Aš tada nuėjau gulti kupina džiaugsmo, tokio džiaugsmo, tyro, skaištaus džiaugsmo, kurio papuogė žmonės nežino ir negali taip džiaugtis, nes jie yra pagauti pasaulio, kurie yra apvilti pasaulio ir nebegali turėti tokio malonumo. Ir aš turėjau tokias malonias Kalėdas pirmo mano pirmos eglaitės su savo tėveliais.

— Palaužta šakelė.

Išleis Naujus Pašto Ženklius

Generalinis pašto viršininkas James A. Farley paskelbė kada bus pradėta pardavinėti naujus pašto ženklelius su portretais 35 žymiųjų amerikiečių, kuriuos išleis pašto departamentas.

Pirmas išleistas ženklelis bus negro švietėjo ir rašytojo Washington Irving, kuriuos bus pradėta pardavinėti sausio 29 d., Tarrytown, N. Y. Jie bus žali su vertikaliu portretu.

Kam Versti Vaikus Imti Neskanų Liuosuotoją

Kai kurie tėvai daro klaidą, versdami savo vaikus imti neskanų, sągėnantį vaistą reikiant jiems liuosuoti. Vaikas pyksta dėl tokios pabaudos. Ir tas viskas yra visai nereikalinga.

Kada juos vaikams reikalingas liuosuotojas, daryk, kaip milijonai modernių motinų daro—duok jiems Ex-Lax! Jums nereikia raginti jaunūlius imti Ex-Lax, tėtai! Kad jis žaiztus, kaip skanus ir kvailas. Kas dar svarbiau, Ex-Lax yra švelnus liuosuotojas, linkas jautrioms, mažiems viduriams. Jis veikia vidurius švelniai, lenvėli, be prievartos ir išaitempimo.

Ex-Lax yra geras siuosuotojas ir vaikams taip pat. Visose vaistinėse po 10c. ir 25c.

SAUGOKITĖS PAMEGGIJOJIMŲ ATSIŠAKYKITE JI PAKRĖCIANČIUI Gaminama tik vienas žinias Ex-Lax! Iudėmėkite raldė "EX-LAX" ant dėžutės ir kiekvienos pilytelės. Kad gautumėt gerą pasakmė, reikalaukite originalios Ex-Lax.

EGG	\$6.00
NUT	\$6.00
BIG LUMP	\$6.00
MINE RUN	\$5.75
SCREENINGS	\$5.00
PIRKIT DABAR! ŠAUKITE DIENĄ IR NAKTĮ! Prieštatymas Mieste ir Friemėščiuose.	
Tel. ARDMORE 6975	

NAUJIENŲ SKAITYTOJŲ KONCERTAS Sausio 14 d., 1940

Phone BOULEVARD 4552

Moterims: Seredotinis ir Ketvergais.

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS

ATLANKYK SVEIKATOS PIRTĮ

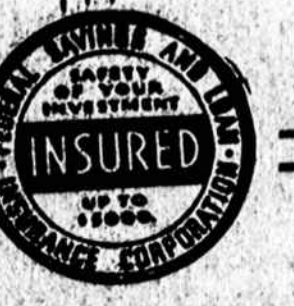
Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambariai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos.

1657 West 45th St. Kampas So. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas.

AR TAMSTA TAUPAI?

Štai šeima, kuri sutaupė \$1,000 ir dabar tą sutaupyta tukstantį įmokėjo kaip pirmą mokestį už namą, o kitus reikalingus namui išmokėti pinigus gavo pasiskolinti lengvais mėnesiniais išmokėjimais iš

LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N
 NAUJIENŲ SPULKA
 1739 So. Halsted Street
 Atdara kasdien nuo 8 v. iki 8 v.
 Tel. CANal 8500

SENIASIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VIENYBĖ

Svarbūs pasaulio įvykiai dabar kasdien įvyksta. Dienraštį suteikiama žinios iš viso pasaulio IR LIETUVOS.

VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veiklą, kelia aiškėtin ir gina lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.

Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba puslapi ir Amerikos lietuvių moterų reikalams "Moterų Pasauli"

Kaina metams \$5.00. Lietuvoje ir Brooklyne \$7. Laivakorėčių agentura ir patarnavimų biuras. Pinigų persiuntimas į Lietuvą ir kitur.

LITHUANIAN PRESS CORP.
 193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Garsinkitės "N-nose"

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc
1739 South Halsted Street
Telephone CANAL 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sėkmadentius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas CANAL 8500. Orderiu kartu su užsakymu.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
(Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.00

Čekoslovakija ir Austrija

Francuzija jau lapkričio 17 d. buvo pripažinusi čekoslovakų Tautinį Komitetą, su pirmininku Ed. Benešu priešakyje. Bet Anglija suteikė jam pripažinimą tik tai šiomis dienomis. Pas sąjungininkus, matyt, šituo klausimu per ilgą laiką nebuvo susitarimo. Kokią to priežastis?

Spėjama, kad skersai kelio stovėjo Austrijos ateities problema. Anglai ir francuzai nori, kad Austrija po karo atsiskirtų nuo Vokietijos. Konservatyviuose sluoksniuose taip Londone, kaip ir Paryžiuje, seniai yra tokia nuomonė, kad patogiausias budas atskirti Austriją nuo vokiečių reicho tai — atgaivinti monarchiją Austrijoje. Kandidatas ir sostą yra: Otto Hapsburgas, buv. Austrijos-Vengrijos kaizerio Karolio sūnus.

Galima neabejoti, kad to jaunuolio šalininkai stengėsi, kaip įmanydami, prikaltinti anglius ir francuzus, kad jie padėtų jam patapti Austrijos valdovu. Bet čekai ir slovakai tokiam planui yra griežtai priešingi, nes jų žemes kitąsyk valdė Austrija, ir jeigu Vienoje būtų atsteigta monarchija, tai ji, veikiausiai, bandytų vėl atgaivinti Hapsburgų imperiją, pavergdama kaimynines slavų tautas.

Karaliaus grąžinimui Austrijon buvo priešingos ir kitos dvi valstybės, kuriom po Pasaulio karo teko didoki senosios Austrijos-Vengrijos teritorijos plotai, atseit Rumanija ir Jugoslavija. Kartu su Čekoslovakija jiedvi buvo sudariusios Mažąją Santarvę, kurios vienas svarbiausių tikslų buvo neleisti Hapsburgams grįžti į Vieną.

Sakoma, kad Austrijos sosto pretendentas iki šiol vedė slaptas derybas su francuzų ir anglių politikieriais. Aišku, kad tol, kol Londonas ir Paryžius nebuvo atsizadėję minties apie kunigaikščio Otto vainikavimą, jie negalėjo susitarti su Dr. Benešu.

Bet pranešimas apie tai, kad jau abidvi sąjungininkų valdžios suteikė pripažinimą čekoslovakų komitetui, leidžia manyti, kad Austrijos monarchijos atgaivinimo planas yra galutinai atmestas. Čekoslovakų Tautiniam Komitetui sąjungininkai suteikė teisę organizuoti savo armiją, imant į ją čekus ir slovakus, gyvenančius Francuzijoje, Anglijoje ir britų dominijose. Iš to galima numanyti, kad čekai ir slovakai ketina ir ateityje gyventi bendroje valstybėje, kaip kad buvo iki Miuncheno konferencijos.

Kai dėl Austrijos, tai jos gyventojams, tur but, bus leista po karo nubalsuoti, kaip jie nori savo kraštą valdyti — ar kaip Vokietijos dalis, ar kaip visai nepriklausoma valstybė, ar susijungusi federacijos ryšiais su kuriuo nors savo kaimynu.

Kietas riešutas

Baigiantis ketvirtajai savaitei karo su suomiais, Maskva buvo priversta pripažinti, kad ta mažiukė šiaurės respublika yra daug kietesnis riešutas, negu kad Kremlio imperialistai buvo manę. Sovietų karo vadovybė sako, kad suomių Mannerheimo tvirtovė linija esanti tokia pat stipri, kaip vokiečių Siegfriedo linija, kuria daugelis karo ekspertų laiko beveik neįlaužiamą.

Bet Maskva dar vis bando apdumti akis Sovietų Sąjungos gyventojams. Ji giriasi, kad raudonoji armija turėjusi "žymių" pasisekimų Suomijoje, ir, kad žmonės tuo tikėtų, ji davė neva "paaukštinimą" gen. Mereckovui, kuris vadovauja sovietų armijai, kariaujančiai prieš Suomiją. Buvo neoficialių žinių Maskvoje, kad Stalinas tą generolą pašalinęs už jo nesugebėjimą sumušti suomius; bet dabar yra skelbiama, kad Mereckovas esąs nominuotas kandidatu į Leningrado apygardos sovietą ir aukšti Maskvos karo viršininkai šita proga jį pasveikino.

Tai yra daroma propagandos tikslais, nes Stalinui rupi, kad ir čia dar taip, paslėpti savo pralaimėjimus ir nuostolius Suomijoje. Jei žmonės Rusijoje patirtų, kaip baisiai tos mažiukės demokratijos gynėjai sulamdė "nenugalimą" raudonąją armiją, tai visas diktatoriaus presyžas susmuktų. Butų taip, kaip per Rusijos-Japonijos karą, kai žmonės išgirdo, kad japonai (kuriuos caro generolai gyrėsi užmėtytią kepurėmis — "šapkami zakidajem") caro armijas pliekia. Visi tuomet ėmė iš caro ir jo generolų juoktis.

O suomiai tuo tarpu visuose frontuose bolševikus

APŽVALGA

GESTAPO LEGALIZAVO KOMUNISTŲ PARTIJĄ PRAGOJE

Pereitą savaitę Berlynas susitarė su Maskva bendradarbiauti ne tikai kariškai ir ekonomiškai, bet ir kultūriškai. Šituo tikslu bus rengiamos sovietų sostinėje ir Vokietijos sostinėje kultūrinės rusų-vokiečių parodos. Bė to, Rusijoje bus rodomos naujų filmos, o Vokietijoje sovietų filmos.

Pagaliau, įsakymu iš nacių žvalgybos (gestapo) centro, tapo legalizuota Bohemijoje ir Moravijoje čekų komunistų partija. Jūs uždavinys bus kovoti su demokratinių ir socialistinių idėjų įtaka čekų liaudyje.

"RUSOFILAI" IR "LENKOMANAI"

Siųsdama valdininkus ir tarnautojus į Vilniaus kraštą, Lietuvos valdžia parenka tokius asmenis, kurie moka lenkų kalbą. Vienas laikraštis tokia politika kritikuoja, nes jisai mano, kad ji neleis jaunosios kartos žmonėms gauti vietų tame krašte.

"Jeigu į Vilniaus kraštą", sako jisai, "bus siunčiami tik moka lenkų kalbą, tai tam kraštui daugiausia tektų visoki rusofilai (? — "N." Red.), lenkomanai ir kitoki, kurie vietoj entuziazmą ir pasitikėjimą Lietuvai nešti, greičiausiai pataikautų Vilniaus krašto lenkams ir lenkomanams."

Kodėl žmonės, kurie moka lenkų kalbą, turi but rusofilai (rusų mylėtojai), yra visai nesuprantama. Bet ir "lenkomanija" nebūtinai yra surišta su lenkų kalbos mokėjimu. Beveik visi senosios kartos inteligentai mokėjo (vienį geriau, kiti blogiau) lenkų kalbą, bet tik mažas skaičius tarp jų buvo Lenkijos draugai.

Tuo tarpu faktas visgi yra tas, kad Vilniuje ir Vilniaus krašte labai daug gyventojų kalba lenkiškai. Jeigu Lietuvos valdininkai negalės su jais susikalbėti, tai kokie bus santykiai tarp valdžios ir žmonių?

THOMAS MANN APIE SOVIETŲ-SUOMIŲ KARĄ

Garsus vokiečių poetas Thomas Mann seniaus buvo gana palankus Maskvai. Jo sūnus ir duktė buvo net pakrypę į bolševizmą. Bet kai sovietų valdžia susibičiuliavo su Hitleriu, tai visos iliuzijos apie bolševizmą pas tą rašytoją išnyko. O raudonarmiečių išsiveržimas Suomijon išaukė jame didelį pasipiktinimą.

Šiomis dienomis Thomas Mann padarė dėl sovietų-suomių karo šitoki pareiškimą:

"Kuomet suomiai vadina savo Mannerheimo liniją vakarinės civilizacijos siena — ir aš manau, kad jie sako tiesą, tai aš prie tų žodžių noriu dar prijurti, kad šitos mažiukės tautos darbininkai ir ukinininkai, visvien ar jie yra socialistai, ar ne, šioje valandoje gina tikrouosius idealus ir viltis, kuriuos sunaudojęs bolševizmas pardavė ir sutrempė purvė. Aš sveikinu Suomiją ir visa siela tikiuosi, kad ji laimės pergalę."

LENKIJOS VALDŽIA REORGANIZUOJAMA

Lenkijos valdžia, kuri dabar

gyvena ištrėmimo (Angers mieste, Francuzijoje), susideda iš prezidento ir laikino ministrų kabinetą. Dabar su ja kooptuosis ir karo laiko seimas, sudarytas iš įvairių visuomenės grupių atstovų, esančių Francuzijoje. Tame seime bus reprezentuojami ne tikai lenkai, bet ir tautinės mažumos — ukrainiečiai, žydai ir kiti.

Idomu, kad tame seime sutiko dalyvauti ir Lenkijos socialistų vadas, Hermann Lieberman, kurį Pilsudskis buvo įkalinęs Brest-Litovsko tvirtovėje, o paskui ištrėmė į užsienį. Jisai bus seimo pirmininko pavaduotojas.

Valstiečių partiją seime atstovaus Mikolajczyk, kuris eina vice-prezidento pareigas.

Tas seimas veiks iki karo pabaigos, kol nebus galima išrinkti demokratinio būdu seimą Lenkijoje.

SUVALKŲ KRAŠTAS — "KREIŠ SUVALKI"

Suvalkų kraštą, kurį iki karo valdė lenkai, dabar yra okupuavę vokiečiai. Kažin kodėl, Stalinas jį "padovanojo" naciams.

Tai yra trikampis žemės plotas 3,000 kvadratinų kilometrų dydžio, su 120,000 gyventojų. Naciai priskyre jį prie Rytprūsių, Vienas Berlyno laikraštis paduoda apie jį tokių žinių:

"Dabar Suvalkų trikampis yra pavadintas 'Kreish Suvalki'. Jis yra priskirtas prie Gumbinės 'Regierungsbezirk', nors laikinai buvusi siena su Rytprūsiais tebėra uždaryta. 'Kreiso' priešaky yra landratas, kuris valdo 18 'amtsbezirkų'. Yra vokiški 'amtsvorsteheriai' ir burmistrai. Kiek kas dar yra palikti savo vietose ir buvusieji viršaičiai, kurie dirba vokiškų 'amtsvorsteherių' prižiūrimai."

Suvalkų "kreise" esama 7,000 vietinių vokiečių, kurie jau gavo Vokietijos reicho pilietybę. Vokietijos valdžia norinti atgaubenti čia daugiau vokiečių.

Iš Lietuvos

Vilniečiams aukoja vaismedžius

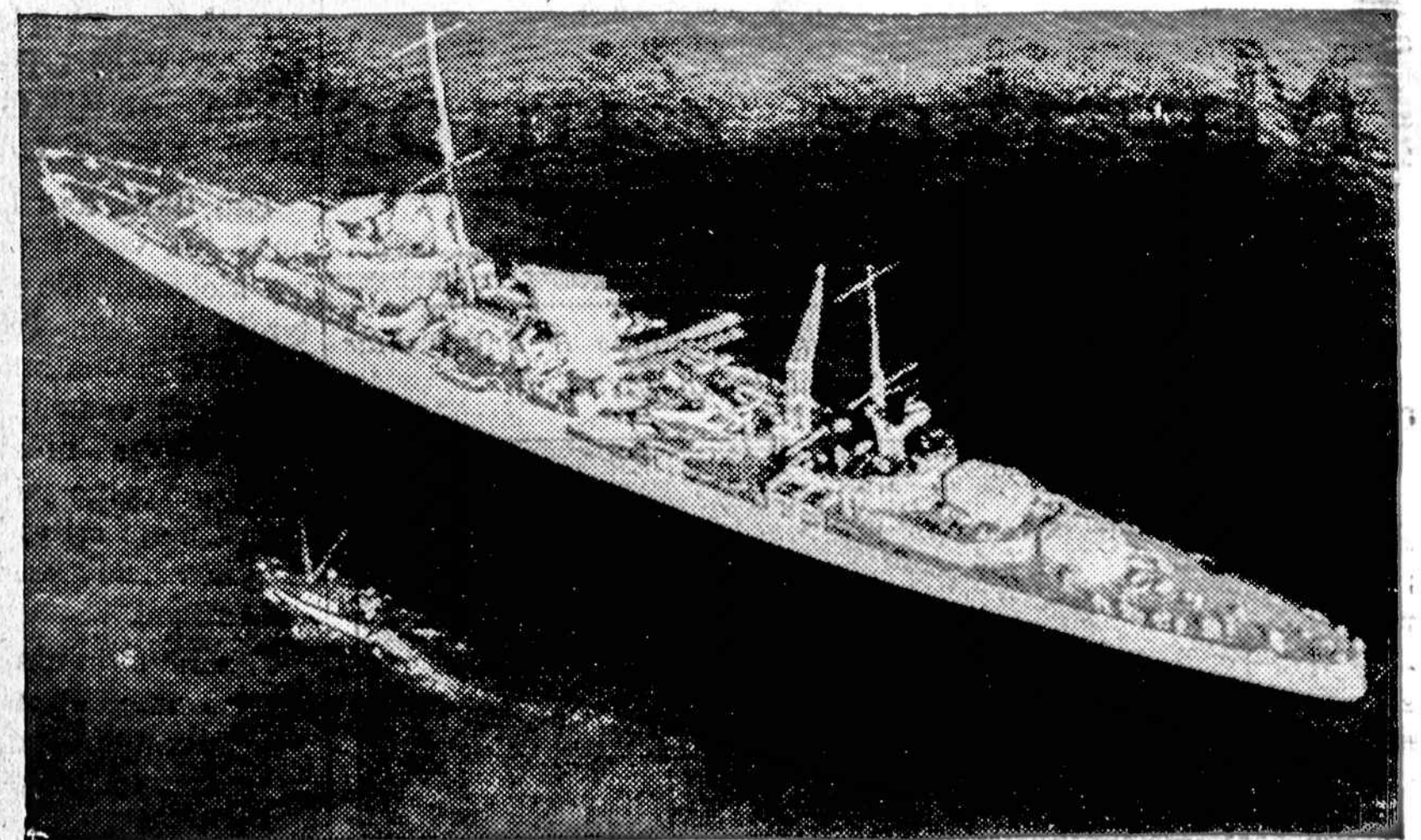
Agronomijos personalas, norėdamas padėti broliams vilniečiams užsiveisti sodus, kas turi, patys paaukojo ir ragina visus apskrities medelynų savininkus aukoti vaismedžių ir vaiskrūmių, kurie ateinančių pavasarį bus perduoti pagal paskirstymo vietas. Po 50 medelių pirmieji jau paaukojo instruktorius St. Petkevičius ir sodininkas Aug. Skurvydas. Suaukota bus 1,000 medelių.

Smarkiai plečiasi paukštininkystė

PANEVEŽYS—Panevežio apskrities ukinininkai paskutiniu laiku vis daugiau domisi smulkiomis ūkiškomis. Daugiausiai plečiasi paukštininkystė. Šiemet yra įsteigta 10 naujų kontroluojamų paukštynų, kuriuose yra apie 1,500 vištų. Iš viso apskrityje paukštininkystė didelis susidomėjimas.

Smarkiai perkami ir vienadieniai viščiukai, kuriuos platiną Panevežio Viščiųukų perykla. Šiemet jų buvo išplatinta net 20,397 št. Apskrities paukštininkų instruktoja 3 paukštininkystės instruktoja. J. J.

muša ir veja atgal! Ar ilgai diktatura galės savo valdinius mulkinti, melagingai girdamasi savo nebūtais "pasisekimais"?

Anglų kreiseris "ORION", kuris veikia Amerikos pakraščiuose.

Meksikos revoliucija kryžkelėje...

(Perspausdinti draudžiama)

(Tęsinys)

Baigėsi pilietinis karas, prasidėjo kurybinis, reformų laikas. Camacho nepasitrukia iš kariuomenės eilių, jis per daug susigyvenęs su ja, tai jo mylimiausias kudukis ir visas savo jėgas pašvenčia kariuomenės organizavimui, tobulinimui, reformavimui, kad jį virstų ne tik revoliucijos nuopelnų sargybinu, bet ir tikru darbininkų bei vargūnų valstiečių valios rėmėja ir vykdytoja.

Šiandien jis ruošiasi užimti aukščiausią valstybėje vietą. Stoją žodžių bei balsavimų kovoję prieš tą, prieš kurį visą laiką kovojo ginklu, nes reikia atminti, jog reacionierių kandidatas Almazan, kaip kartas buvo dalyvis Victoriano Huerta išdavystės, kas pastumėo Camacha esant vos keturiolikos metų, griebtis šautuvo. Maža to, kuomet Camacha kovojo prieš anarchistus įvairaus plauko partizanų pajėgas, Almazan buvo kaip kartas tų partizanų dalyviu ir drumsdamas vandenį siekė valdžios. Kuomet 1917 m. Queretaro kongrese buvo priimta nauja konstitucija, reacionierių kandidatas ir prezidentas Almazan siūlė ją panaikinti ir grįžti prie nelaimingos 1857 Carta Magna, kuri davė progos įvesti diktaturą ir kurios sutriuškinimui ir šaknų išrovimui tebesitęsė trečia dešimtis metų revoliucija Meksikoje.

Maža to, Almazan žmogystė be nusistatymo, nes savo laiku buvo maderistas, vėliau zapatistas, vėl maderistas, atgal zapatistas, huertistas, stengėsi savo laiku įsikverbtį į Pancho Villa eiles, kaip tyrinėta gen. Juan B. Vargas, dalyvavo samokluose su reacionierium Dr. Urutia, kurio sąžinė suteršta Belisario Dominguez ir Serapio Rendon užmušimu, buvo karštas šalininkas visų kitų reacionierių ir kontr-revoliucionierių kaip Obregonas, Sarranis, Calles ir kitų. Mėtėsi iš vienos pusės į kitą, ieškodamas ramsčio kopti valdžion.

Šiandien jis irgi yra kandidatas ne vienos, bet kelių reacionierių partijų, kurios visos turi po kelis šimtus tik-narių, bet turi už savo pečių užsienio kapitalo agentus ir dar pasilikusius dvirinkus.

Tiesa, partijos, kurios jį pastatė kandidatu, turi skambius vardus, kaip Sinanarquistas, Revoliucionario anticomunista, Obreiro ir Campesino (savotiški juodmarškiniai, bet nešioja gelšyus marškinius), Salvacion Publica, Laborista, Reconstruccion Nacional ir šimtai kitų vardų.

Svarbiausias reacionierių kandidato požymys ir skirtumas nuo demokratinė partijų kandidato tas, jog reacionie-

rių kandidatas gen. Almazan iš revoliucijos ugnies iššvejojo ketletą dvarų, kurių keli yra Nueva Leon estade ir keli kituose, gi revoliucinės partijos kandidatas Camacha dargi už savo butą priverstas mokėti nuomą, nes nė pėdos žemės neturi nuosavos.

Sunku pasakyti kas laimės, bet nuo rinkimų rezultatų daug kas priklauso: jei laimės revoliucinė partija, reikiška Meksikos revoliucija pasibaigė ir galutinai perėjo į kurybinį periodą, jei laimės dešinieji — kuo sunku tikėti — Meksika pradės naują pilietinį karą, kuris gerokai sulaukys Meksikos progresą.

Aišku, jog reakcijos kandidatai smarkiai palaikys vokiečiai, kurie vėl pradėjo nepaprastai smarkiai veikti Meksikoje ir ten perkėlė dargi savo špionažo centrą Amerikos kontinentui.

Atmenant, jog šiandien komunistai su naciais visur palaiko bendrą frontą, galima tikėtis, jog reacionierių pusę palaikys ir komunistai, kurie, tiesa, Meksikoje neturi tiek daug šalininkų.

Jei kiltų vėl pilietinis karas reakcijos kandidatui laimėjus, panorėjus anam grįžti prie senovės, ispanų pilietinio karo dalyviui pergyventų vėl Madrido dienas.

(GALAS)

DEL "TAIP GIMĖ MES BE VILNIAUS NENURIMSIM"

Eilėraščių "Mes be Vilniaus nenurimsim" aš parašiau ne 1924 m., bet 1922 m. spalio 9 dieną. Tais pačiais metais jis buvo ir išpausdintas pulk. Laurinavičiaus redaguojamame žurnale "Atspindžiai" 14—15 numeryje.

Už tą eilėraščių lenkai soviniškai mane pakrikštijo "poliakožercu" ir keršydami neleidė Krokuvos lenkų teatrui vaidinti mano veikalų. Tik p. Nowaczynskis užstojo mane Varšuvos spaudoje sakydamas: "Kuo gi Petras Vaičiūnas nusidėjo, jei tame savo eilėraštyje išreiškė savo tautos Vilniaus ilgesį? Tam jis ir poetas".

Emūs "Mes be Vilniaus nenurimsim" visjems viešai deklamuoti, A. Vanagaitis, ieškodamas šaulių himnui žodžių, pasirinko tą maną Vilniaus giesmę ir sukūrė jai gaidą. Taip ji ir tapo visos mūsų tautos širdies ir valios šauksmu: "Ei, pasauli! Mes be Vilniaus nenurimsim!" Nenurimom — ir šiandien mūsų brangūs Vilnius jau mūsų ir dabar per amžių amžius jis jau bus tik mūsų!

Petras Vaičiūnas

SENOVĖS DAKTARAI

(Iš nepaskelbtų novelių)

—Dabar, dabar meski į šuni, pataikysi į daktarą, ir visi pavalgę, apsidarę ir darbo užtenka, — šnekėjo žmogus gal no keturių dešimčių metų.

O kitą sykį kam tie daktarai buvo? Paklausyk.

—Kitą sykį visos bobos gydė, — juokėsi kits.

—Teisybė, bobos, ir mane patį kitą sykį bobos gydė ir kaip dar!... Turėjau metų kokius dešimtus ar aštuntus, Atmenu gerai, susirgau karščiais. Visai blogs buvau ir čia jau svaitėi: taip man vis rodos gyvatės apie mane lando, raitos, tiek lovoje, tiek ant žemės, ant sienos, — nebėra man niekur dėties.

Pašokau iš lovos, išbėgęs už durų ir stoviu ant pamato atkolės į sieną. Tik žiuriu per pečių iš sienos tokia baisi gyvatė, didelė, atmenu, kaip šiandien, tend, tend, iš sienos savo krūmė — kyšt, kyšt man prie pat nosies.

Aš — pakuri į mišką bėgti; čia pat, netoli, toks beržynukas buvo, ir lekiu rėkdamas.

Pamatė boba, capt ir nutvėre mane:

—Velnias apstojo tą vaiką! — sako. Parsivarė mane namo, paklupdė poterį kalbėti. Kalbu nemitės, ką darysi. Potam pamėmė švęstą kažkokį vandenį, ėmė mane krapyti, laistyti. Tas vanduo šaltas, aš įkaitęs, taip man bausiu, šaukiu, verkiu, raitaus ant žemės.

—Mat, — sako boba, — kaip netinka velniui šventenybė. Kaip šiandien atmenu bobas —daktarus. Tegul anas velniai!

ZINIOS IS LIETUVOS

Daug perka žemės ūkio mašinų

KAUNAS. — Kitais metais žemės ūkio mašinų ūkininkai pirksdavę pavasarį, o šiemet daug žemės ūkio mašinų perka daug rudenį. Ypač daug žemės ūkio mašinų dabar parduoda "Lietukis" iš įvairių savo skyrių.

Ukininkai vėlinas išsiukulti javus

Dėl žibalo ir naftos stokos, turintieji kuliamas mašinas, ūkininkai negali leisti darba. Šį rudenį labai susivėlinas iškulti javus.

Pastatyta pr. mokykla

ERZVILKIS. — Šią vasarą prie miestelio pastatyta didelė dviejų aukštų, murinė pr. mokykla. Mokykloje yra erdvi susirinkimams salė, kelios pamokų klasės, rubinė, mokytojams bei sargams kambariai. Mokslas naujojoje mokykloje jau pradėtas.

LSS ŽINIOS

Bedievis ir popiežius kooperuoja

Paskutinių dienų pranešimose pasirodė žinios: Italijos karalius atlanke popiežiu; popiežius giria Italijos valdžios (Mussolinio) pastangas taikos interesuose. Dar vėlesnis pranešimas teigia: prez. Rooseveltas pasiūly savo atstovą į Vatikaną veikti taikos interesuose paraleliai su katalikų bažnyčia. Italijos karalius, Mussolinis ir popiežius vaizduojami kaip taikos ir žmonijos gerovės apaštalai.

Prez. Roosevelto veikla mums Amerikoje gan gerai žinoma. Dauguma žmonių pritaria jo pastangoms. Bet apie karalių Viktoro Emanuelio, Benito Mussolinio ir popiežiaus kombinuotą tenka kiek plačiau paaiškinti. Tiksliau pasakius, tenka jų biznio tranzakcijas priminti, nes kai kurie žmonės tur but jau užmiršo jas.

Prieš 70 metų centralinė Italijos dalis priklausė popiežiui. Buvo juo karalystė. Vargiai kurioj kitoj Europos valstybėje taip buvo įsigalėję kriminaliniai nusizengimai, kaip popiežiaus žemėje. Žmonių skurdas buvo didelis. Valdinių korupcija atrodė neturinti ribų. Kultura ir pramonė merdėjo. Popiežiaus kalėjimai buvo tamsiausi ir purviniausi. Tur but jokioj tų laikų kitoj šaly nebuvo taip biuriais užlaikomi politiniai kaliniai, kaip popiežiaus žemėje.

Štai šita popiežiaus žemė Italijos armija paėmė ir kartą su Roma įkorporavo į Italijos karalystę. Popiežiaus žemės gyventojai didele balsų dauguma, plebiscito balsavimu, užgėrė jų įjungimą į Italijos karalystę. Popiežiui nūraminti Italijos valdžia pasiūlė jam 3,250,000 liry kas metai. Sutiko taipgi duoti Vatikanui suverenes teises. Rodos, svietiškoji valdžia silė nemažą atlyginimą popiežiui.

Bet popiežius ekskomunikavo Italijos karališkąją šeimą. Ekskomunikavo ir valdžią, kaip „plėšikų“, o pats užsidarė Vatikaną kaip „kalvyną“. Italijos gyventojams popiežiaus uždraudė dalyvauti šalies politiniame gyvenime.

Popiežiai pasiliko „Vatikaną kalvyną“ iki 1929 m. — kai juos „išlaisvino“ bedievis Mussolinis.

Mussolinio tėvas buvo bedievis ir respublikinės valdžios formos šalininkas. Nuo jaunų dienų Benito Mussolini buvo auklėjamas kaip bedievis. Sakoma, studentaudamas Mussolinis kartą susiginėjo Lausanne universitete su protestonų kunigu. Mussolinis išsiėmė laikrodėlį, padėjo jį ant stalo ir davė Dievui 5 minutes laiko užmušti jį vietoje.

Mussolinio laikraštį 1920 metais, kai jau jis organizavo fašistus, rašyta: „Dievo nėra, o mokslo akimis žiūrint tikyba yra nonsensas.“ Ir šandien Mussolinis pasilieka bedievis. Bet jis „išlaisvino“ popiežius. Pastarasis nuėmė ekskomunikavimą karaliui ir valdžiai, giria Mussolinio žygius ir juo toliau, tuo glaudžiai kooperuoja su fašistų vadu. Kaip tai atsitiko?

Situo laikotarpį pasirodė Mussolinis su savo fašistais. Pirmieji jo talkininkai buvo paleisti iš armijos karininkai, kurių daugelis neturėjo darbo, kurie sugrįžė iš karo, nespėjo ar nepajėgė prisitaikyti civiliam gyvenimui. Kiti Mussolinio talkininkai buvo gatvės pabastos (hūdums) ir buržuazijos sunus.

Jų amatas buvo užpildinėt socialistus ir komunistus. Ardyti darbininkų mitingus, šaudyti darbininkų veikėjus iš pasaulu, terorizuoti radikalus. Apie tą laiką darbininkus ištko kita nelaimė. Komunistai skaldė Italijos darbininkų judėjimą.

Mussolinio ir jo sėbrų veiklai reikėjo finansų. Kas finansavo juos? Išgarsėjo 1922 metais fašistų žygiavimas į Romą. Iš įvairių šalies kampų, per kaimus, miestus ir miestelius, fašistai maršavo į Italijos sostinę. Reikėjo žygiavimą koordinuoti, reikėjo žygiuojančius valgidinti ir net aprėdyti. Žygi finansavo Italijos bankininkai ir pramonininkai. Sakoma, 20,000,000 liry išleista žygiui. Italijos karalius pasveikino Romoj Mussolinį — smurtininku ir galvažudžių vadą.

Prieš 50 metų Italijos žmonės vietoj popiežiaus pasirinko karalių. Dabar karalius sveikino asmeni ruošiantį pančius žmonėms.

1922 metai — praeitis ne taip tolimas. Daugelis mūsų jį prisimena. Tačiau anų dienų įvykių aštrumas pradeda dilti, atbukti. Ir jau ima rodytis, kad Mussolinis nuo 1922 metų patapo Italijos valdovu.

Ne, jis nepatapo valdovu taip staigiai. Italijos darbininkų judėjimas dar nebuvo sugrūvęs, nors ir skaudžiai kentė dėl kovos su komunistais. Italijos liberalinės partijos buvo stiprios. Respublikinės tradicijos dar gyvavo. Mokslininkai, mokytojai, rašytojai ir menininkai pasizyėjo laisva mintimi.

Pažangiųjų elementų kova su fašistiniu judėjimu ejo dar keletą metų. Mussolinis demokratiją galutinai nužudė tik 1927 metais. Ir per tą laiką — per daugiau kaip penkerius metus — popiežius flirtavo su bedieviu Mussolinium.

Vienam jų dviejų — Mussolinium — reikėjo žmonių paramos. Reikėjo Italijos tamsiųjų sodiečių paramos. Jam reikėjo Italijos moterų paramos. O paramos jis galėjo gauti per popiežių, nes šituose sluoksniuose popiežiaus ir bažnyčios itaka buvo stipri.

Popiežius gi norėjo gauti koncesijų iš Mussolinio. Pagaliau 1929 metais Italijos vyriausybė (Mussolinis) ir popiežius susitarė. Kiek vėliau padarytas konkordatas — mūškų sutarties punktai išdirbti.

Popiežius pagal sutartį gavo \$40,000,000 pinigų — cash. Šituos pinigus jis investavęs J. Valstijoje. Jie, sakoma, praėmė J. Valstijų depresijos metais. Popiežius dar gavo \$55,000,000 Italijos bonų. Jie moka jam 5 procentus palūku — apie \$2,500,000 kas metai. Ir taksų už juos mokėti nereikia.

Popiežiui, kaip ir Vatikanui, pripažintos nepriklausomos valstybės teisės — sava valuta, paštas, radijas, spauda, universitetas. Popiežius atsisakė nuo Italijos karalystės. Jis atšaukė ekskomunikavimą karaliui ir valdžiai.

Laterano konkordate Mussolinis susitarė su popiežium dėl vedybų, dėl mokyklų, dėl armijos kapelionų, dėl vienuolynų, dėl bausių už tikybos kritiką, etc. Šituose reikaluose popiežius gavo stambių koncesijų.

Teisybė, kart kartėmis ir po konkordato pasirašymo kilo ne-

susipratimų tarp popiežiaus ir Mussolinio. Bet jie tapo sulypti, išyginti.

Popiežius rėmė Etiopijos užkariavimą Mussolinis ir popiežius padėjo spausti re publiką pražudyti. Tačiau svarbiausias jų bendras darbas pasilieka tas, kad jie palaidojo Italijos žmonių laisvę.

Šandien jie abu (dar padedami karalius) veikia „taikos interesuose“. Jų veiksmus tenka mūti atsargiai. —X—

Tyrinėja Nacionalia Darbo Santykiu Taryba

Wagnerio Darbo Santykiu Aktas remiasi keturiais pagrindiniais punktais.

Pirmas punktas pripažįsta darbininkams teisę derėtis kolektyviai, pagalba savo atstovų, su samdytojais darbo sąlygų klausimais. Ši teisė Amerikos darbininkams buvo pripažinta jau pirm Darbo Santykiu Akto.

Antras punktas sako, kad samdytojai neprivalo darbininkų unijų organizavimo trukdyti. Pirm Darbo Santykiu Akto sūta teisė Amerikos darbininkams nebuvo pripažinta.

Trečias punktas draudžia samdytojų pasimojimus kontroliuoti darbininkų unijas. Drausmė yra atkreipta prieš kompanijų unijas.

Ir ketvirtas punktas įsako samdytojams derėtis su darbininkais kolektyviai — derėtis kaip su organizacija, jeigu darbininkai tokių derybų reikalauja.

Istatymo vykdymui prižiūrėti įsteigta Nacionalinė Darbo Santykiu Taryba iš trijų asmenų.

Samdytojai bendrai buvo priešingi Wagnerio bilijui, kai jį debatavo kongresas. Samdytojai pasiliko priešingi Wagnerio aktui, kai kongresas priėmė jį. Vienos samdytojų grupės — laikraščių leidėjai — advokatai paskelbė Darbo Santykiu Aktą priešingu konstitucijai. Kitų samdytojų grupių puotaika pažai kuo skyrėsi nuo laikraštinių.

Be Vyrusias J. Valstijų Teismas pripažino Wagnerio Aktą konstituciniui esant. Wagnerio Darbo Santykiu Aktą kongresas priėmė ir prezidentas Rooseveltas jį pasirašė liepos mėn. 5 d. 1935 m. J. Valstijų Vyrusias Teismas patvirtino Aktą balandžio 12 d. 1937 m.

Be iš karto kongresas ir plačioji visuomenė pripažino, kad Darbo Santykiu Aktas liečia painių gyvenimo santykių dirvą, kur visokių išsisukimų galima surasti, visokių kaltinimų galima daryti; kad tas ar kitas samdytojas ar samdytojų grupė gali eile metų istatymo vykdymą kovoti. Todėl ir nacionalinė Darbo Santykiu taryba įsteigta istatymo vykdymui prižiūrėti. Todėl ir keletą šimtų žmonių štabas jai duotas.

Šandien J. Valstijų atstovų rūmų komitetas tyrinėja Darbo Santykiu Tarybos veiklą. Per ketverius metus Taryba turėjo apie 24,000 bylų. Didele byla dauguma likviduota — joms nepasiekus galutinio Tarybos sprendimo. Iškeltos bylos bendrai lieti 5 milijonus darbininkų. Lengva suprasti, kad įvairių nūsiskundimų Darbo Santykiu Tarybos veikla yra tiek ir tiek. Bet ką verti jie? Dauguma jų neišlaiko kritikos.

Tačiau spauda nusiskundimus kelia kaip imanydama visuomen. Tyrinėjas Tarybos veiklą komitetas, pranešama, reikalaušias pakeisti Darbo Santykiu Aktą kai tik kongresas susirinks. Iš spaudos, iš paskirų samdytojų ir jų grupių pareiškimų, taipgi iš pačių tyrinijančio komiteto narių nuotaikos tenka laukti, kad planuojami Darbo Santykiu Akto pakeitimai nebus darbininkams naudingi.

Dr. A. G. Black, National Farmers Credit Administration Director.

Tuo tarpu stambiausios darbininkų organizacijos — A.D.F. ir C.I.O. — pesasi Darbo Santykiu Aktui gūti išgos, bent šiuo metu, atvodo visai silpnos. —V. P.

Čekų kova su naciais nesiliauja

Daugiau nei 100,000 čekų šandien yra koncentracijos stovyklose. Kiti 400,000 čekų išblaškyti Vokietijoje, prievos darbo punktuose.

Į pašalintų iš Bohemijos ir Moravijos čekų vietą siunčiami vokiečiai atgabenti iš Pabaltijo valstybių, iš Rusijos ir iš kitų Europos šalių. Nacių tikslas yra įmaišyti į čekų susidėjias vokiečių. Sumažinti čekų sukilimo pavojų.

Be sunku visos šalies gyventojus deportuoti. O tuo tarpu Vokietijai šandien darbininkai reikalingi. Ir čekai dirba nel-

Vokietijos karo pabukly imonėse. Tačiau jų darbas brangiai naciams kaštuoja.

Štai įvykis. Škoda liejyklose darbininkų pamaina. Čekai darbininkai slaptai įpila zinko ir sieros į milžiniškus geležies pečius, ir 3,000 tonų pieno sugalinta. Vėliau iš to pieno nuliejos kanuolės pasiunčiamos rontai. Po dviejų — trijų iššoninių kanuolės susprogsta. Dar čekai naciai sušaudė 116 darbininkų bet jau žala padaryta.

Kitas įvykis. Kolben imonėje apbas padam ikaiti. Staiga iš amždžių vanduo prasimuša vių smarkumu. Toliau vandens užleita karštus pečius. Dėl eksplotijos žuva 11 čekų darbininkų ir septyni naciai žvalgybininkai. Eile pečių sudraskyti. Ims šešias savaites pečius remontuoti 1,800 kanuolėjų kurių per tą laiką Vokietijos karo vadovybė tikėjosi gauti nepasiekta fronto.

Nacių žvalgybininkų yra daug čekų imonėse, bet jie nestengia sabotažo nugalėti.

Idomi byla prieš streiklauzius

Prieš keletą metų didelės Remington Band korporacijos darbininkai mėgipo organizuotis keliose imonėse. Korporacijos vedėjai pasipriešino. Kilo streikai. Kova tęsėsi ilgą laiką. Ji kaštavo brangiai.

Dabar trys šerūninkai iškėlė korporacijos vedėjams bylą. Reikalauja, kad vedėjai užmokėtų šerūninkams milijoną su viršum dolerių. Jie aiškina, kad dėl netikslios vedėjų kovos korporacijos šerū kainos krito nuo \$25 iki \$11 šerū. Šerūninkų pinigūs, saško skundėjai, išieikvoje korporacijos viršūninkai.

Jeigu teismas išneš palankų skundėjams sprendimą, tai susidarys nauja aplinkuma. Bu-

tent, tokia aplinkuma, kad korporacijų viršūninkai skaitomi atsakingi dėl nuostolių, kuriuos jie padaro šerūninkams be atodairos kovodami darbininkų pastangas organizuotis.

Morrison pasitraukia iš vietos

Gruodžio 31 dieną pasitraukia iš vietos Amerikos Darbo Federacijos sekretorius — iždininkas Morrison. Morrison iš tarnavo Amerikos Darbo Federacijai 43 metus.

Atmetė ateivių registravimo istatymą

Prieš kurį laiką Pennsylvania legislatura priėmė bilij, kuris reikalauja registruoti ateivius. Federalus Apskrities Teismas pripažino tą istatymą priešingu J. Valstijų konstitucijai. Teismo sprendimas pareškė, kad šitokio istatymo leidimas priklauso ne valstijos, bet federaliū istaigų akcijai.

Remkite tuos, kurie garsinasi „NAUJIENOSE“

Turtas virš - - - \$4,000,000.00
Atsargos fondas - - - \$275,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago JUSTIN MACKIEWICH, Pres. Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12 Sub. 9 iki 8 vak.

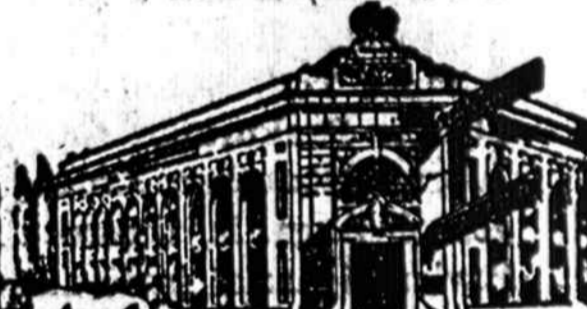
Nubaudė už samdytų vaikų imonėje

Federalus teisėjas Charles E. Woodward nubaudė \$1,500 Chicago firmą Miller Gebhardt Co. Firma dirba artificialias geleles. Ji samdė darbu mažamečius, kuriuos samdyti draudžia algy ir darbo valandų istatymas.

DYKAI—DYKAI—DYKAI! Kalėdų Egiatė ir Turke! Su kiekvienu užsakymu angliu 10 tonų ar daugiau, jeigu pirksite pas VIRGINIA COAL CO. 35-tos ir NORMAL AVE. (Bridgeport) Anglis gali pirkti dabar ir užmokėti 1940 metai pagal jusų patogumą Indiana Egg Nut tikrai \$6.00 (Taxal extra) Telefonas Boulevard 7000

Victor Bagdonas LOCAL & LONG DISTANCE MOVING Perkraustom formičius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglių į visas miesto dalis. 3406 So. Halsted St. Sauskit Tel. YARDS 3408

Garsinkitės "N-nose"

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT SAVINGS FEDERALLY INSURED 4192 ARCHER AVENUE

NAUJIENU SKAITYTOJU KONCERTAS

SEKMADIENI

Sausio-January 14 d. 1940

Rubsiuvių Svetainėje

333 SOUTH ASHLAND AVENUE

Visi "Naujienu" skaitytojai, kurie prie durų parodys kvitą už apmokėtą prenumeratą, bus ileidžiami veltui.

Šiame Koncerte bus išdalinta dovanos kontestantams ir skaitytojams. Bus labai gražus programos, kuri išpildys Chicago's Liet. Vyrų Choras, po vadovyste K. STEPONAVIČIAUS.

Sokiams grieš GEORGE STEPONAVIČIAUS orchesteras

Svečiams Ižanga 40c Asmeniui.

Chicago Lithuanian Society CHICAGOS LIETUVIU DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street, Telefonas Canal 0117

- VALDYBA**
- K. KAIRIS, prezidentas
  - P. GALSIS, vice-prezidentas
  - V. MANKUS, sekretorius
  - DR. MONTVIDAS, Dr.-jos Daktaras, K. GUGIS, Dr.-jos Advokatas, J. P. VARKALA, Draugijos Auditorius
  - K. AUGUSTAS, Izdininkas
  - ALGIRDAS RULIS, trustisas
  - P. MLASEVICIUS, trustisas
  - F. MILLER, finansų sekretorius

JUBILIEJINIO KONTESTO DARBO EIGA

Irašė	Adomas Markunas, Chicago	56
Benediet Vaitekunas, Chicago	44	
John Petkus, Aurora, Ill.	40	
Juozas Zukas, Chicago	38	
Juozas Ascilla, Chicago	33	
Stanley J. Petrauskas, Rockford, Ill.	34	
K. Yokubka, Cicero, Ill.	24	
S. Yurchis, Chicago	30	
V. B. Ambrose, Chicago	23	
Petras Galskis, Chicago	15	
Jonas Thomas, Chicago	16	
Dzukas, Chicago	13	
Marijona Ascilla, Cicero	10	
Petras Lapenis, Chicago	9	
Frank Bulaw, Chicago	8	
Joseph Laurinas, Aurora, Ill.	8	
Thomas Salkauskas, Chicago	7	
Ramusis Mikšys, Chicago	4	
Mike Senko, Chicago	4	
E. Norgailienė, Chicago	3	
Valeria S. Zelnis, De Kalb, Ill.	3	
Frank Klikna, Chicago	3	
Miss Josephine Miller, Eyanston, Ill.	2	
J. Cinkas, Cicero	2	
S. Mockus, Racine, Wis.	1	
Antanas Totilas, Kenosha, Wis.	1	
Chester Prakuratas, Gary, Ind.	1	
Juozas Albuskas, Chicago Heights, Ill.	1	
Joseph Augaitis, Cicero	1	
Pavieniai nariai įrašė	136	

PASTABA: Kontestas baigsis balandžio 30 d. 1940 metais. Visi nauji nariai įsirašę šio kontesto buvyje gaus tiketus nemokamai į gegužinę. Taipgi tiketus gaus nemokamai visi tie draugijos nariai, kurie įrašys nors vieną naują narį.

Konkurso pabaigtuvių gegužinėje visi nauji nariai ir tie, kurie įrašys nors vieną narį į draugiją, gaus tiketą nemokamai užkandžiams ir gėrimams.

Nariai priimami draugijon — vyrai ir moterys — nuo 15 iki 48 metų.

Įsirašyti galima per mūsų kontestantus, per draugijos narius, arba reikia atvykti asmeniškai į draugijos ofisą.

Draugijos ofisas atidaras kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, o ketvirtadieniais iki 9 valandos.

NARIAMS ŽINOTINA

Laiškai.

Visiems Chicago Lietuvių Draugijos nariams perėta šestadienį pasiųsti laiškai. Kiekviena konverte yra įdėtas laiškas nuo valdybos, balsavimo blanka ir tiktetas į metinį Draugijos vakarą — balių. Kurie negausite laiško, nerugokite ant sekretoriaus, nes patys esate kalti, kad nepermainėt savo adreso, kada persikėlėt gyventi į kitą vietą.

Balsavimo blankos.

Gavę laišką su balsavimo blanka, tuč-tuojau iš dešimt pažymėtu blankoje kandidatų padėkite kryžiuoką ties septyniais kandidatais į valdybą ir prisiuskite į ofisą ne vėliau sausio 6 dienos 1940 m., nes vėliau prišiusi balsai nebus priskaitomi. Kiekvienas draugijos narys turi teisę iš 10 kandidatų į valdybą 1940 metams balsuoti tik už septynis kandidatus. Jei bus balsuota už daugiau, tai balsas bus negeras.

Draugijos balius.

Draugijos nariai gavę tiketą į draugijos balių nepamirškite atsilankyti, nes turėsite progos pamatyti juokingą operetę, ir tą visą pamatysite nemokamai.

Vakaras — balius įvyks sausio 21 dieną 1940 m. Amalgameitų svetainėje.

Draugijos kontestas.

Chicago Lietuvių Draugijos Jubiliejinis Kontestas tęsis dar keturis mėnesius. Butų labai gerai, kad iš draugijos narių apsiimty dar keletas dešėtkų įstoti į kontestą kaip kontestantai ir tuo pagalbėtu išauginti draugiją dar į didesnę ir galingesnę. Konteste darbuodamies dar užsidirbtute keletą dolerių.

Pagalvok apie tai ir įstok į kontestantų eilę, nes tik tokiu būdu galėsim išauginti savo draugiją.

Iki šiam laikui Jubiliejiniame konteste jau įrašėm virš 550 naujų narių. Su draugijos narių pagalba mes tikimės, kad iki pabaigos kontesto dar įrašysim virš 1,000 narių.

Kalėdų dovanos.

Paskirtas tris Kalėdų dovanas dėl kontestantų laimėjo sekant. Kontestantai. Pirmą Kalėdų dovaną laimėjo Stanley J. Petrauskas iš Rockford, Ill. ir gavo \$15.00 cash; antrą dovaną laimėjo John Petkus iš Auroros ir gavo \$10.00; trečią laimėjo S. Yurchis ir gavo \$5.00 cash.

Dėl narių paskirtas Kalėdų dovanas laimėjo sekanti nariai: Pirmą Kalėdų dovaną laimėjo panelė Rose Rumbutis; antrą laimėjo Martha Kunchis ir trečią laimėjo Frank Zichkus.

Narių įrašyta.

Pereitą savaitę įrašyta 18 naujų narių. Tokiu būdu laike Chicago Lietuvių Draugijos Jubiliejinio Kontesto jau įrašyta 573 nariai.

LINKSMŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS NARIAMS VALDYBA.

WELCOME HOME Bruno Ray Mathews

Juozas Zukas jau grįžo iš Europos!

Po nuotykingos kelionės per Vokietiją, Šveicariją, Italiją ir kitus kraštus pagaliau jis pasiekė Dėdės Samo žemę.

Žmogus patvarko, o likimas dažnai visus planus sudarko.

Taip atsitiko ir su Juozu Zuku, kuris vyko į Lietuvą turėdamas tam tikrus planus. Būtent, jis ten norėjo kiek ilgiau pasilikti, progai pasitaikius, pastudijuoti įžymesnę fizinės kultūros Europos mokyklą ir tik tada grįžti į Ameriką.

Tačiau atsitiko visai kitaip. Kai Zukas apleido Ameriką, tai Europos padangė buvo pušėtinai apsiniaukusi (tai buvo liepos mėnesį). Tačiau vis dėlto daugelis nemanė, kad karas netrukus prasidės. Kai kurie juokaudavo, kad, girdi, višta parekslė paprastai daug triukšmo kelia, bet tuo viskas ir baigiasi. Busią pas pat ir Europoje: patriukšmaus, patriukšmaus ir pagaliau nurims. Juo labiau, kad per paskutinius porą metų triukšmavimas Europoje buvo paprastas dalykas.

Vienok šį kartą atsitiko tai, ko Europos žmonės daugiausia bijojosi: prasidėjo karas, kuris, tarsi koks baisus uraganas, per trejetą savaitių siautė Lenkijoje viską naikindamas. Vėliau karas persimetė ir į kitas Europos dalis.

Taigi, kaip sakoma, 'nėspėjome kojų dorai Zukas susišildyti, kaip Europoje prasidėjo tikra velniava.

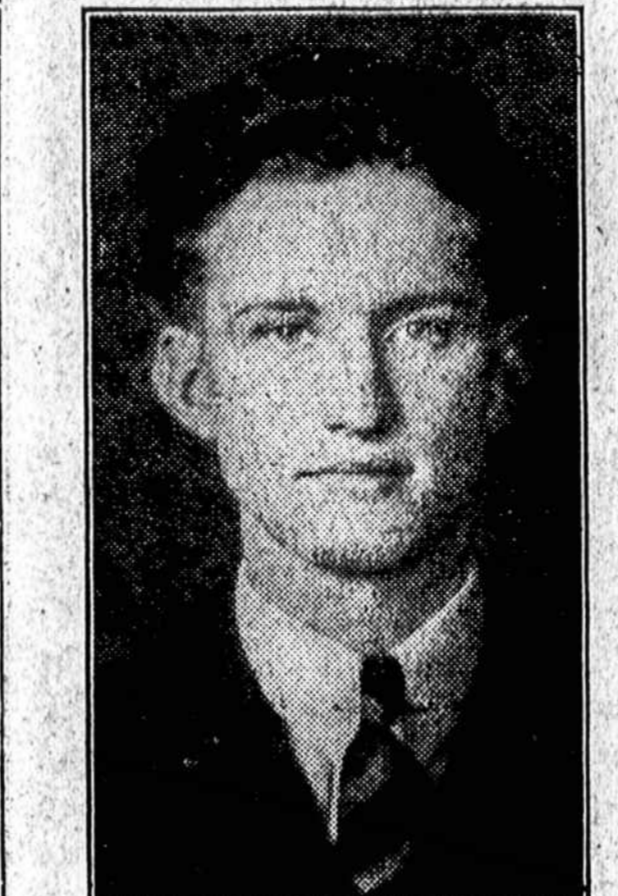
Iš pradžių Zukas, nežiurint į rieką, buvo manęs pasilikti ir dirbti savo darbą. Vienok kai kanuolės gaudžia, tai sąlygos ramiam darbui pasidaro neįmanomos. Mažai kam rupi fizinės kultūros reikalai, kada reikia galvoti apie išsilaukymą. Be to, nuolatinė baimė dėl rytojaus irgi turėjo atsiliepti į darbą. Todėl noromis nenoromis Žuikui teko atsiveikinti su Lietuva ir grįžti į Chicago.

"Welcome home!"

Chicago Lietuvių Draugijai Juozo Zuko grįžimas yra tikrai malonus. Kaip žinia, prieš važiavimą p. Zukas tarp kontestantų stovėjo pirmoje eilėje. Žinoma, per kelis mėnesius, kuriuos jam teko Europoje praleisti, kiti kontestantai jį pasivijo ir pralenkė. Bet tikimės, kad dabar Zukas ir vėl stos į kontestantų eilę ir bandys atsigriebti. Vadinasi, bandys pasivyti savo konkurentus. O kadangi jis turi plačias pažintis, tai, reikia manyti, jis galės ir vėl į pačių pirmųjų kontestantų eilę prasimušti.

Kuo geriausio pasisekimo, p. Žuikui!

Ir laimingiausių Naujų metų!

Tai naujas mūsų organizacijos narys, kuris, nežiurint savo jauno amžiaus, lietuvių judėjime jau gerokas laikas kaip dalyvauja. Pirmiausia pradėjo su choralais. Ir ne tik pats dainavo chore, bet ir vedavo agitaciją: per kelis metus "Naujienu" angliskame skyriuje pasirodė jo raštai susiję su chorų veikla.

Įsitraukęs į lietuvių judėjimą, jis pasiryžo tinkamai pramokti lietuvių kalbą. Šiandien jis visai laisvai gali kalbėti ir rašyti lietuviškai. Visokie lietuvių rašybos kablūkai jam nebėra misterija.

Dabartiniu laiku p. Mathews dirba kaip vertėjas. Tuo pačiu metu jis faktiškai tvarko "Jaunimą".

Šiaip p. Mathews yra kuklus ir draugiškas jaunuolis. Turime vilties, kad Chicago Lietuvių Draugijoje jis bus aktyvus narys ir veiks tarp mūsų jaunimo. O iš jo praieities mes žinome, kad jis moka ir sugeba veikti ir visada pasižymi savo nuosakumu ir taktu.

Nauji nariai

- Kont. S. Yurchis įrašė:**
- Paul J. Stockus
  - Bernard J. Boudreau
  - Joseph P. Drazdas
  - D. Grivis
  - Eva Grover
  - France Dambrauski
- Kont. Adomas Markunas įrašė:**
- Anton Kazak-Kazakauskas
  - Anthony Jonaitis
  - Anastazija Adamkevicz
  - Anna Samoška
  - Antanas Yotkas
- Kont. Marijona Ascilla įrašė:**
- Caroline Pralgauskas

NARIAI ĮRAŠĖ

- Rose Rumbutis įrašė: R. V. Valucki.
- Martha Kunchis įrašė: John vasil ir Elzbieta Karlov.
- Frank Zichkus įrašė: Adam Perminas, Joseph J. Bates ir Eva Mineikis.
- Panelės Mineikiutės tėvai turi taverną, 1800 So. Jefferson St. Įsirašiusi panelė Eva yra grakšti ir mandagi, priklauso prie Rožių ir Lelijų Klubo, dainuoja ant radio prie J. Budrik. Kadangi panelė turi daug draugų ir draugų, tai jinais mėgins savo drauges ir draugus įrašyti į Chicago Lietuvių Draugiją. Linkiu panelę pasisekimo, kad ateinančiais metais įrašytum kuo daugiausia narių į draugiją.
- Šelbimai Naujienose laida laida dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Naujas narys

Anton Kazak-Kazakauskas

Tenka pažymėti, kad p. A. Kazakauskas yra stambus, biznierių, jis per ilgus metus užlaiko valgomų daiktų krautuvelyje po vardu Midwest Store, 4535 S. Wallace St. Nors p. Kazakauskas turi savo biznį tarp svetimtaučių, bet jam gerai sekasi, nes jis moka su svetimtaučiais kaip apsieiti. Ponas Kazakauskas iš karto pūtėsi ir nenorėjo rašytis į šią draugiją sakdamas, kad priklauso prie įvairių klubų, draugijų ir apsidraudęs amerikoniškose kompanijose. Bet galų gale pasisekė įrašyti ir tokiu būdu pasidaugino draugija dar vienu biznierių. Įrašydama p. Kazakaucką į draugiją pastebėjau, kad turi puikiai išauklėtą sunų, kuris tinkamas irgi į Chicago Lietuvių Draugiją.

gija. Kadangi tėvas jau įsirašė, tai aš manau, kad ir sunas trumpą laiką įsirašys į draugiją. —A. Markunas.

JUOKAI

PELNINGOS FIGUROS

Kas nepažįsta Baltraus. Ypač jo puikios figūros, gražaus nuaugimo. Ir pats Baltrus taja savo vertybe pasididžiuoja ir vaikšto kiek imantriau kaip kiti: galvą iškėčs, krutinę ištašęs.

Baltrus sutinka suglebėję Kazį ir jį perveria nepasitenkinimo žvilgsniu, kai šis nepamato jo naujos eilutės ir ja nepasidžiaugia.

— Ar spūtras, ar ką? — klausia Baltrus. — Ar nematai, kad su nauja eilute.

— O kiek ji kainavo? — pasidomi Kazys.

— Nė cento, brolau, — piškina Baltrus. — Siuvėjas susižavėjo mano figura, ant kurios matai, eilutė guli kaip nulietas, ir nepaėmė nieko, tik pridūrė, kad visur sakyčiau, jog to ir to siuvėjo darbas.

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

Kovo 31 d., 1940

SOKOLŲ SALEJE
2343 So. Kedzie Ave.

SAVAITRASTIS

"Argentinos Lietuvių Balsas"

U. S. A. metams kainuoja Pusantrų Dolerio

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesiogintai, adresuojant:

"A. L. Balsas"
Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS?"

Ar žinai, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapajonims draudžia jį ir rankas paimit.

"Keleivis" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybę skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, įdomių pavelskių ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$2.00 metams. Adresas toks:

"KELEIVIS"
253 Broadway, SO. BOSTON, MASS.

S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra didžiausia lietuvių organizacija. Tai lietuvių apdraudęs tvirtovė Amerikoje. Tai lietuvių brolybės fraternalė organizacija. SLA trokšta dar daugiau gerų lietuvių suvienyti brolybės rėmė vienon didelėn ir gražion šeimynon. Dabar eina SLA. Fazangos Vajus naujems nariams priimti.

Susivienijimas iš apdraudęs nedaro sau pelno, todėl Susivienijime apdrauda yra pigesnė. Bet Susivienijimas teikia lietuviams darysiau, negu andrauda. Susivienijimas veikia kultūrinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikalais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA organizatorių. Kai vienas tu organizatorių atsilankys į jusi namus, paklauskite jo patarimo—prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
307 West 30th Street, New York, N. Y.

Ir Amerikiečiai Skaito arba Užrašo. Saviesiems Lietuvoj

"KULTURĄ"

Mėnesinis Mokslo, Visuomenės ir Literatūros žurnalas

Eina XV metus. Redaguoja garbės prof. Antanas Purėnas Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos mokslininkai, rašytojai, kritikai, visuomenininkai.

1938 m. žurnalo priedu specialiai išleidžiama **įžymiojo rusų rašytojo Maksimo Gorkio geriausių kurinių rinktinė knyga.**

Žmogaus Gimimas

"KULTUROS" kaina: metams 4 dol. pusmečiui 2 dol. Lietuvoje kaina metams 16 litų, pusm. 8 litai.

Adresas: "KULTUROS" žurnalas, Šiauliai, Tilžės g-vė Nr. 153. LITHUANIA.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas."

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00. Money Orderį ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"
1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinimui kopiją pasiųsime veltui.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpigę

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką, gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklius

GALI GAUTI **NAUJIENOSE** KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina LIETUVOS AERO KLIUBO NAUDAL

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA BAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai, ir Publio Liabilitas.

NAUJIENU
Rastinėje per A. RYKVICIŲ
1739 S. Halsted St.

Rastinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

NAUJIENŲ SKAITYTOJŲ KONCERTAS

— IVYKS —
Sausio 14 d., 1940
RUBSIUVIŲ SALEJE
333 SO. ASHLAND BLVD.

IŠ KITOS PUSĖS UZDANGOS

Ispudžiai Gauti LUC Spektaklyje, sekmdienį, gruodžio 17 d.

Rašo Adelė Nausėdė

Kadangi daug buvo rašyta laikraščiuose apie minėtą vakarą ir žadėta daug naujų nepaprastų dalykų, tai važiuavau prisituosus prie malonių surpizų. Tiesa, buvo surpizų, tik, deja, nieko malonaus.

Pirmas apsilankymas tai nauja Dariaus-Girėno salė. Gal gerb. legionierių nariai ir buvo geri pastatyti lietuviams tinkama salė, bet jų taip išgarsintų darbų rezultatai dar anaipol neduoda jiems garbės.

Tikrai apgalvėta, kad Chicagoje toks didelis skaičius lietuvių niekaip nesugeba pastatyti sau tinkamos salės, ir verčia vakarų rengėjus eiti pas svečiatėlius. Juk daržinė spektaklio vaidinti negalima. Štai kur L. U. C. buvo didžiausia klaida, kuomet jie angažavo šią salę spektakliui, kuris reikalauja scenos, dekoracijų, akustikos, o ir uždangos, kurią tik prieš pradėdant vaidinimą atgabeno, ir vos ne vos šiaip taip pakabino. Bet baigianis vaidinimui uždanga atsiskakė visai studentams tarnauti. Nežinau kas buvo už tai kaltas, bet tai jau buvo visai nereikalingas šposas.

"Kas tai nepaprasto"

Apie spektaklį taipgi buvo perdaug rašyta-garsinta. Buvo žadėta pateikti mums prasčiokliams kas tai nepaprasto, naujo, gaivinancio, originalaus ir daug daug aukštų žodžių. Veikalą parašė p-lė studentė, kuri, deja, net lietuviškai kalbėti nemoka. Bet užtad veikalą

išvertė lietuvių kalbon ir pritaikė scenai žurnalistas Antanas Stelmokas. Muziką parašė specialiai šiam veikalui irgi studentė. Žodžiu, visi specialistai, scenoj pasižymėję žvaigždės, nei vieno paprasto sutėrimo čia nebuvo.

Na, tad važiuojam matyti tų nepaprastų talentų. Ir susiduriam štai su kuo. Kurinė is "Sapnuok, Lietuvi" savaimi nieko originalaus neturi ir visai išsiblaškęs. Aiškiai matosi, kad nei autorė, nei vertėjas-direktorius patys pilnai nesuprato ką jie norėjo vaizduoti, ir kurinėlio situacijos viena su kita piovėsi. Idėja gal buvo graži, tik turėjo but gerai išstudijuota, suprasta pilnai pačių, ir tik tuomet perduota žiūrėtojams. Jeigu norėta vaizduoti "Kazį" kaip kilnesnės dvasios lietuvių, svajojančių apie "tėvynę", jos likimą, apie mylimą lietuvių, tai jau jokių būdu negalima jį kišti karčiamose, ir dar su savo mylimąja.

Kadangi pažymėtas laikas kaipo 1913 m., tai reikia atsiminti, kad tuomet "night clubs" nebuvo ir tokie šokiai, kurie minėtoje scenoje buvo išpildyti, budavo tikrai karčiamose.

Lietuviai buvo kilnesni

Tais laikais Chicagoj jau buvo kilnesnis lietuvių veikimas. Padėkim, jau gyvevo Birutės choras, Lietuvių Dramos draugija, Lietuvių Jaunimo Ratelis ir Aušros mokykla, kur budavo rengiami pasilinksminimo vakarėliai kas šeštadienį, įvairios paskaitos sekmdieniais ir t. t.

Jeigu gi "Kazys" butų pasirodęs vienoj is tų grupių lietuvių, tuomet jo gražios svajonės butų arčiau rišėsi su jo charakteriu. Bet apie tokius dalykus reikia sužinoti nuo anų laikų veikėjų, kurie nėra studentai, tad geriau padaryti karčiamos sceną ir tiek. Mus juk nieks nedrįs kritikuoti.

Pasirodo, kad studentas, tu

CHICAGO — Carl Hubert Erickson (po kairei) rodo revolverį, kuriuo jis nušovė Herbert Wolff.

rintis žurnalisto diplomą, dar negali but dramaturgas nei direktorius.

Vaidintojai

Dabar pats vaidinimas. Visi vaidintojai, išskiriant Stan Cable, pasižymėjo viena bloga ypatybe, tai neaiškumu dikcijos, taip kad sėdint viduryje salės jau negalima buvo vaidintojų ne tik suprasti, bet nei girdėti. O gal būtų geriau, kad jie visai butų nekaltėję, nes naraterius p. Stelmokas užsišpyrusiai karštomas aiškino kurinio turinį (ir visai monotoniškai). Bendrai vaidinimas buvo išsiblaškęs, nesurepetuotus. Scena gi Dėdės Gadžiaus su Kazio tėvu buvo geriausiai suvaidinta. Stan Cable, matomai, suprato rolės reikalavimus, suprato savo žodžių prasmę ir juos tinkamai perdavė žiūrėtojams. Grimais jo irgi buvo geras. Malonu bus jį matyti didesnėse rolėse. Juozas Janis, "Kazio tėvas", perdaug varžėsi ir buvo perjaunas. Juokinga, kada tėvas jaunesnis už sūnų.

Jonas Balanda man teko pirmiau matyti daug geriau vaidinant. Jis buvo naturalus tiksliai žaidimo scenoje su kitais kaimiečiais. Ši scena butų palikus gražų įspūdį, jeigu ne Onutės pasaka, kuri buvo visai silpnai išpildyta. Šiaip ji atrodo labai simpatinga jaunuolė. Veneta Grybas irgi kažkaip nepasiekė to laipsnio, kaip kad mačiau net keletą kartų praetyje. Negaliu sakyti, kad jai pavyko sukurti tinkamą vaizdą sapno šokyje. Šis šokis buvo perdaug kamuotas, ir jos moderniškas balerinos kostiumas visai nesirišo su lietuviu sapnu. Kaip išpudingesnį vaizdą, ii butų sudarius vaidilutės kostiume inprevizuodama kokią lengvutę lietuvišką melodiją. Ji, tokius ir visus taip gražiai išpildo.

Gal pirmu kartu visai silpnai pasirodė Algirdas Rulis. Jis buvo ne savo rolėje ir ją perdaug perėjo. Tėvo rolė jam butų buvusi daug tinkamesnė. Kiti sastato nariai buvo mažesnė rolėse vidutiniai, jeigu tik butų atsiminę, kad scena nėra paprastas kambario pasikalbėjimas.

Beje, tie, kurie visuomet lanko šio klubo parengimus, pasigedo p. Elenos Pečiukaitės, gabios muziklės rankos.

Lankau visus studentų klubo parengimus, ir per pereitus pora metų turėjau malonumą jų spektakliuose. Gaila, kad šį kartą negalėjau to pasakyti. Tik, kad atėityje studentai pasistengs garsintis tiksliai kaip mėgėjai, o pasirodys kaip profesionalai. Padarykit mums tokį surpizą. Jūs galit, jeigu tik sukaupsit jėgas ir bandysit susipažinti su tais klausimais, su kuriais universiteto diplomai jus nesupažindino. Pakeiskit išdidumą nuosirdumu, tuomet daugiau atsieksit.

Diena Iš Dienos

Užuojuota pp. Gudaiciams

MARQUETTE PARK. — Jau kelioliką dienų praėjo kaip netekome gero ir nuosirdaus kaimyno.

Išreiškiame didžiausią užuojautą pp. A. Gudaičio šeimynai, 7033 S. Maplewood avenue, Chicago, Ill.

Išsiemė Lėidimus Vedyboms (Chicagoj)

- Charles Zekas, 23, su Ruth Di Fiori, 21
- William Ypkas, 26, su Sophie Jankis, 22
- William Malevitis, 31, su Christine Notes, 28
- Harry Oslager, 24, su Josephine Mesko, 19
- Charles Simmons, 25, su Harriet Slater, 21
- Alfred Perdue, 30, su Josephine Casper, 29

Reikalauja Perskirų

Mildred Wersty nuo Raymond Wersty

Gavo Perskiras

May Asmus nuo Charles Asmus. Sophie Baris nuo Peter Baris James Gribas nuo Leonas Gribas

Radio

'Peoples' Kalėdinis Radio programos.

Dainuos Radio Granadieriai, Kalėdų muzika, idomybės, pasveikinimai, t. t.

Šįmet "Peoples" radio programos pripuoja antrą dieną Kalėdų. Radio klausytojams bus malonu pasiklausyti gražių kalėdinių melodijų. Dainuos radio Granadierių trio, bus pagrota kalėdinės muzikos, bus nuširtdus pasveikinimai ir visokios idomybės, kas duos daug malonumo smagiui, sykiu idomiaiai praleisti valandėlę.

Taigi, nepamirskite užsistatyti savo radio šandie antradienį, 7tą valandą vakare ant Stoties W.G.E.S. ir pasiklausyti programos.

Iš Lietuvos Atvažiavo Jurgis Tamošiunas

Turėjo važiuoti per Italiją

Iš Lietuvos per Italiją šiomis dienomis Chicagon atvyko p. Jurgis Tamošiunas, viešėjęs Lietuvoj daugiau kaip du metus laiko. Dėl pakrikusio Europos susisiekimo p. Tamošiunui teko važiuoti per Italiją. New Yorkan atvyko Italijos linijos laivu "Rex". Kelionė vandeni uždėmė apie 8 dienas.

J. Tamošiunas, budamas Lietuvoj, aplankė miestus ir miestelius, kaimus ir vienkiemius, daug patyrė Lietuvos gyvenimo. Žinau, kad jis gabiai vartoja plunksną ir butų gerai, kad išpudžius aprašytų "Naujiene" rašytojui.

Nužudė 90 Metų Motiną Ir Bandė Nusizudyti

"Persunki Našta Dukters Seimynai"

66 metų Mrs. Anna Barton, našlė, gyvenanti adresu 3552 Evergreen avenue, pasmaugė savo 90 metų "aklą" motiną Mrs. Marie Seidel ir po to pati bandė nusizudyti.

Jai nepavyko, nes jos dukte, Mrs. Christopher Haila Bartonienė sulaukė.

Roselando Žemaičių Atydai

Lai buna visiems Roselando žemaičiams žinotina, kad Roselando žemaičių visuotinas susirinkimas įvyks trečiadienį, gruodžio 27 t., 7:30 val. vakare Darbininkų svetainėj, 10413 Michigan ave. Šitą susirinkimą saukia Žemaičių Kultūros Klubas reikalavimams, kuris įvyks viršminėtoj svetainėj sausio 6 d. 1940 m. Taigi, visi Roselando žemaičiai bukite šiame susirinkime ir aptarkite savo reikalus. Žemaičių Kultūros Klubo pirmininkas Steponas Narkis.

Ar Žinote Kaip Auksą Kasa, Kaip Arbata Auga?

Nuvažiokite į Field Muziejų

Patartina atlankyti Field Muziejų, nes jūs tenais atrasite daug įvairių dalykų, kurių nesate matę. Yra daug žmonių, kurie dar nėra buvę muziejuje. Jie nevertina ar ir nežino, kad ten yra labai naudinga praleisti kelias valandas ir pamatyti visokių paukščių ir paukštelių, žvėrių ir žvėrelių, kaip tarp jų helygi kova, kaip jie skriaudžia vienas kitą kada stėpresnis, pagrobęs nuo motinos kudišką maitina savo kudiškus arba net ir pačią motiną. Vaikai lieka be priežiūros.

Jūs ten pamatysite kaip yra auksas kasamas, kokiomis šakomis jis išsina, kaip ji išima. Auksas yra pasaulio valdonas ir dievaitis.

Parodo Ir Anglių Kasyklas

Jūs rasite anglių ir vario kasyklas, kurios mums yra reikalingos. Parodoma ir kaip anglis yra vartojama kiekvieną dieną, o daugumas mūsų nežinome iš kur jos parėina, nors jos yra taip reikalingos dėl mašinų. Tenai yra parodyta kaip John D. Rockefeller įsteigė aliejaus dirbtuvę 1863 m.

Taipgi parodo arbatos medį, kurį mes plačiai naudojame. Parodomas ir kavos auginimas, kuris Amerikoj yra labai išsiplėtęs.

Mamytės, nuvežkit į muziejų ir savo vaikučius, nes ir jiems bus įdomu pamatyti.

Važiuoti reikia Roosevelt gatve iki galo linijos.

Turėtumėt į tą muziejų nors kartą į metus nuvažiuoti.

— Palaužta Sakelė.

Suėmė 16 Metų Berniuką už Žmogžudystę

Urbana, Ill., policija suėmė 16 metų berniuką John Adams ir apkaltino jį nužudymu vietos biznieriiaus, Hezekiah Mank. Pereitą antradienį Mank išėjo medžioti ir gerinėj. Su savim turėjo \$200, bet prie kuo policija pinigų nerado.

Adams prisipažino, kad Manką nušovė, bet verdamas aiškino, kad taip atsitiko netyčia, jis nušovė velionį bemedžiojant, nusigando ir paliko jį kornų lauke prie Royal, Ill.

\$110,000,000 Dovanomis

Šįmet Kalėdos Chicagoj buvo žymiai gausesnės dovanomis, negu perkeitais metais. Biznieriai apskaičiuoja, kad kalėdinio biznio padarė už 110,000,000. Tiek chiegiečiai praleido dovanoms, eglaitėms, maistui, kalėdiniais papuošalams ir gerimams.

Chicagos Universitetas Pasitraukia iš Koleginio Footbalo

Chicagos universiteto globėjų taryba paskelbė, kad universiteto footbalo komanda nebedalyvaus tarpkoleginėje footbalo rungtynėje.

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

Kovo 31 d., 1940 SOKOLU SALEJE 2343 So. Kedzie Ave.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia REIKALINGA PATYRUSI MOTERIS dirbti rusiškoje pirtyje. 1657 West 45th Street.

PARTNERS WANTED Reikia Partnerių REIKALINGAS VYRAS ar moteris baldų ir prietaisų biznį eiti. Nereikia pinigų, nė rendos mokėti, buti bosas pats ant savęs. ALEK ALESAUSKAS, Wholesale Furniture. 6343 So. Western Avenue.

FOR RENT—IN GENERAL Rendai—Bendrui RENDON švarus, šviesus, 6 kambarių flatas, antros lubos. 3409 So. Lowe Ave.

REAL ESTATE FOR SALE Namai—Zemė Pardavimui 18 AKRU piknikams daržo — kampas prie 2 išpiltų vieškelių — tuoj už Chicagos. Tavernas su fikceriais, šokių sale, garažas, namas — lengvų gerimų krautuvė — ir 5 kambarių plytinis bungalow. Nuosavybė forklauzota. Galima nusipirkti už mažiau negu 10% pirmesnės kainos. Tikrai \$5,000 pinigais įmokėti. Mr. Talman, ypatingas agentas, 4076 W. 26th St., Tel. Rockwell 1967.

PLUMBING & HEATING Įrengimai ir Apšildymas

SILDYMO REIKMENS BOILERIAMS DALYS ir sekcijos visiems boilerių ir radiatorijų gaminiams. VISKAS UŽTINKINTA IKI 50% SUTAUPYSI Nereikia įmokėti 3 metai išmokėti. C. Miller Supply Co. 1247 W. Lake St. Tel. MONROE 3387

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pasaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vientiki nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

HENRY M. GOODMAN —the original "Cash & Carry" FURNITURE DISTRIBUTOR sells for Cash only! Exclusively New Furniture This is the only place in Chicago where you can come and inspect fine furniture without obligation to buy. YOUR INSPECTION INVITED All price plainly marked. PAY CASH AND SAVE We arrange Delivery HENRY M. GOODMAN 525 West 76th Street 3 block east of Halsted St. Daily 9-6, Thurs. & Sat. till 10, Sunday till 5.

Kas diena...

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t. Todėl jeigu turite ką paduoti, mainyti, išnuomot, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jus gerai kostumerį, bet garsinkitės ŠIANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siuoma daug įvairių gerų bargenų.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukšto vertybės classified skyriaus patarnavimu pasaukdami arba atveždami: CANal 8500 "NAUJIENOS" 1739 S. HALSTED STREET Chicago, Ill.

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK ŠIANDIEN NAUJIENAS IR TEMYK SKILTIS "REIKIA DARBININKŲ"

Lietuviai taipgi perka ir pardoda ir progas sužino tikrai per NAUJIENAS

1739 South Halsted Street, CHICAGO, ILL. Garsinkitės "N-nose"

A. + A. MARIJONA PIEPOL

Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 23 d., 6:15 val. ryto, 1939 m., sulaukus 53 metų amžiaus, gimus Lietuvoje. Amerikoj išgyveno 25 m.

Paliko didėliame mūludimė vyrą, Walter Piepol, dukteri Ann, 2 sūnus: Michael ir Victorą, 2 seseris: Rose Zabliski ir Mrs. M. Juskiens, broli Jack Regan ir gimines.

Kunas pašarvotas Borman koplyčioj, 115 Broadway, Melrose Park, Ill. Laidotuvis įvyks antradienį, gruodžio 28 d., 9:30 val. ryto iš kopl. i Mt. Carmel parap. bažnyčia, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėtas i šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Mary Piepol giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuves ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą. Nuludė liekame, Vyras, Duktė, Sūnai, Seserys, Brolis ir Giminės. Laid. Dir. Borman, Melrose Park, Ill. Tel. Melrose Park 714.

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošalams GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dails KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA LENGVAIS ISMOKĖJIMAIS BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc. "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904 1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

LIETUVA—NEAPKENČIAMO, NEPRAŠYTO NAUJO SEIMININKO STALINO ŠEŠĖLYJ

J. J. Žuko Patyrimai Lietuvoj

J. J. Žukas

"Aš esu 'd... glad' vėl būti Amerikoj!"

Tai buvo pirmi Juozo J. Žuko žodžiai, kai sekmadienio rytą jisai atuzė Chicagon, pilnas gyvumo ir linksmas, tas pats žukas, kuris pereito birželio mėnesį išvyko Lietuvon tenisistus treniruoti.

"Nepaisau kas ką sako, bet Amerika geriausia šalis ir gyventi ir jaunam žmogui prasiimušti priekin. Grįžau Amerikon todėl, kad jau beveik nebebuvo galima grįžimo atidėlioti dėl sąlygų Europoj, ir todėl, kad labai pasilgau saviškių — naujieniečių. Ši, jau trečią kartą, atsiskyres nuo chicagiečių, supratau kaip man ilgu buvė būj ir kaip man artimi yra naujieniečiai ir 'Naujienos'."

Lietuvon birželio mėn., buvo smagi grįžti ir ten žukas sunkiai dirbo Kuno Kulturos Rumuose. Treniravo reguliarių tenisistų komandą, taipgi suorganizavo Lietuvos Jaunių (Juniors) tenisistų grupę. Reikėjo daug pastangų ir takto įdėti ir treniruotė, kad nuimti tų jaunuolių atydą nuo karo ir nuo niurių debesų, kurie turi Lietuvą užgulę.

Jam labai gaila buvo tuos jaunius palikti, tėsė žukas, nes su jais susigyveno ir jautėsi lyg jų globėjas — "tėvas", ir dabar komanda veikiausia parkriks, bet nebuvo išėties — turėjo grįžti Amerikon.

Nervus Draskanti Įvykiai

Amerikiečiams Lietuvoj turbūt buvo sunkiausia pergyventi paskutiniai įvykiai. Tai buvo nervus draskanti momentai. Amerikiečiai turėjo Kaune geresnes informacijas apie įvykius, negu kiti, jie jautė ir laukė įvykių. Čia Amerikos valdžia juos ragina negaišuoti, grįžti Amerikon — arba pasilikti savo atsakomybe. Čia karo liepsnos plečiasi, užkirsdamos kelią Lietuvai apleisti. Kilus Vokietijos, Anglijos ir Francijos karui — nutruko susisiekimas su Anglija ir Francija.

Kilus Suomijos-Rusijos karui, nebebuvo galima išvažiuoti Amerikon per Švediją. Paliko tik vienas kelias — važiuoti per Vokietiją Italijon. O nebuvo galima žinoti kaip ilgai tas kelias bus atdaras. Visi Europoj spėjo, kad Italija įsivels į karą — veikiausia Francijos ir Anglijos pusėj. Tam įvykus, reikėtų palikti Lietuvoj visam karui, nes išvažiuoti beveik nebutų galima. O Lietuvos gyvenimo prospektai nėra geri. Nebuvo išėties — reikėjo skirtis su Kaunu ir jaunais tenisistais.

Pirmas didelis įvykis, kuris Lietuvą sukrėtė, buvo pasira-

šymas sutarties tarp Vokietijos ir Rusijos. Daugelis nujau- 'ė, kad tokia sutartis bus pasirašyta, bet kol nebuvo parnų ant popierio, tol tikėta, kad gal Stalino ir Hitlerio derybos nutruks, ir Lietuva, kaip ir kitos Pabaltės valstybės, paliks nekliudoma. Bet kai dviejų diktatorių susitarimas paliko faktą, atsakomingi asmenys Lietuvoj tuojau suprato, kad netrukus Rusijos lokis užvaldys Pabaltį—Lietuvą, Estiją, Latviją ir gal Suomiją. Gyventi baimėj, laukti, jauti pavojų ir nežinoti ar jis išsipildys — tai aplinkybės, kurios žmonių nervus 'ampė kaip stygas.

Valanda Atėjo —

Nelabai ilgai reikėjo laukti. Visi suprato, kad valanda atėjo, kai Rusija "pasiulė" Lietuvai atiduoti Vilnių, su sąlyga, kad ji leis Rusijai įsteigti karo garnizonus Lietuvos ribose. Lietuvos valdžia tame klausime beveik neturėjo balso — Rusija taip pareikalavo, ir Lietuva — norėjo ar nenorėjo — turėjo sutikti. Ir eiliniai žmonės tai suprato, užtad valdžios visai nekritikavo. Bet kai Rusija pradėjo vilkinti Vilniaus grąžinimą Lietuvai, tai žmonės visgi ėmė nekantrauti, ir reikalauti, kad Lietuvos kariuomenė miestą okupuotų jėga.

Nevisi žinojo, tėsė Juozas Žukas, kad tam vilkinimui buvo priežastis. Rusijai tas savaitės ar aštuonių dienų protarpis buvo reikalingas karo grobiui iš Vilniaus išsivežti. Rusija iš Vilniaus ir krašto išvežė "kiekvieną mažiausį daiktą", "every blessed thing". Žukas pabrėžė savo žodžius angliška fraze. Nuo durų nuimtinę klemkas, iš namų išlipinė'o ne vien langų stiklus, bet ir rėmus. Iš visų valdiškų triobesių išsivežė baldus. Ką galėjo, tą vežėsi Rusijon. Trokai, prikrauti Vilniui užgrobtu turtu, važiavo Rusijon vienas paskui kitą ilgiausiomis virtinėmis. Tai štai kodėl Rusija 'trugdė Vilniaus grąžinimą Lietuvai.

Žukas pridurė, kad tas žinias patvirtins visi kas tik Vilniuj buvo tomis rusų šeiminkavimodienomis. Jas patvirtins visi vilniečiai, ir amerikiečiai, kurie Vilniuj užkliuvo tuo metu. Žukas paminėjo du newyorkiečius, kuriems viską teko ant savo kailio patirti. Tai Konnie ir Hetty Grutza, iš Staten Islando, New York.

"Kilpa Ant Kaklo"

Iš paviršiaus — Lietuva rami, tėsė žukas. Bet kas gali — iš inteligentijos, bėga užsienin, šveicarijon, kitur; kas turi turto, sujudę perka dolerius. Gavę didesnes sumas dolerių moka net po 24 litų už dolerį. Kas turi turto, supirkinėja rubus ir kitokius daiktus, nors įstatymai tokį supirkinėjimą varžo. Bendrai, iš žmonių upo jauti, kad jie gyvena lyg jausdami, kad ant kaklo jiems užnerta kilpa, kad po gerkle aštrus peilis. Peilis slenka vis arčiau ir arčiau gerklės, kilpa veržiama tvirčiau apie kaklą, ir žmonės jaučia, jog laisvė, Lietuvos nepriklausomybė pamažu nyksta, kad virš Lietuvos auga šešėlis naujo nekviesto, Lietuvos žmonių neapkenčiamo šeiminko — Rusijos Stalino.

(Tėsinys nepaprastai įdomaus pasikalbėjimo su J. J. Žuku tilps rytojaus numerj.)

● Į namus adresu 6000 So. Kilbourne ave. isibrovė piktadariai ir pavogė visas Otto Boutinų šeimynos kalėdines dovanas.

\$500 Vilniaus Lietuviams Kalėdoms

Vakar Komitetas Vilniaus Kraštui Remti pasiuntė Vilniaus lietuviams kabeliu \$250.00—Kalėdų šventėms. Porą Savaičių atgal Komitetas išsiuntė \$250, taigi viso Vilniečiai jau bus gavę \$500.00.

Komitetas ikišiol surinko \$604.35. Jeigu duosnus lietuviai Chicagoj ir kitur per ateinančias kelias dienas sudės didesnį skaičių aukų, tai komitetas jas persiūs tuojau po švenčių. Su Kalėdoms Vilniečių vargai nepatsibaigs. Pagalba vilniečiams reikalinga ne vien šiandien ar rytoj, bet per mėnesį, du tris, o gal ir ilgiau.

Amerikos Raudonasis Kryžius pasiuntė Vilniečių šelpimui ir karo pabėgėliams Lietuvoj \$31,850.00 ir keliasdešimts dėžių drabužių. Jeigu svetimi taip mūsų brolius ir sesutes Vilniuj ir Didžiojoj Lietuvoj šelpia, tai mes juos tuo labiau turėtume paremti.

Tėveliai ir motinos, kai jūs Kučių vakare savo vaikučiams lošite Kalėdų Dieduką, neužmirškite įdėti dovaną ir į vargo prispaustų Vilniečių "kojinę"—Ar daug ar mažai—aukokite, kiekvienas centas vilniečiams yra labai brangus ir toli nueis—alkana pavaldvins, pliką pridengs šiltu rėbu, sergantį paguos.

Aukokite centą, aukokite dolerį—kad ir mažiausia jūsų auka bus labai brangi!

KOMITETAS VILNIAUS KRAŠTUI REMTI

Čekius ar Money Orderius išrašykite išdininko P. Miller vardu, o siųskit finansų sekretoriui, A. Ambrozovičiui, 1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois. Visos aukos bus paskelbtos šitoj vietoj kaip greitai bus gautos.

Čia Amerikoje Laimingai Švęsdami Žiemos Šventes Neužmirškim Vilniaus ir Vilniečių!

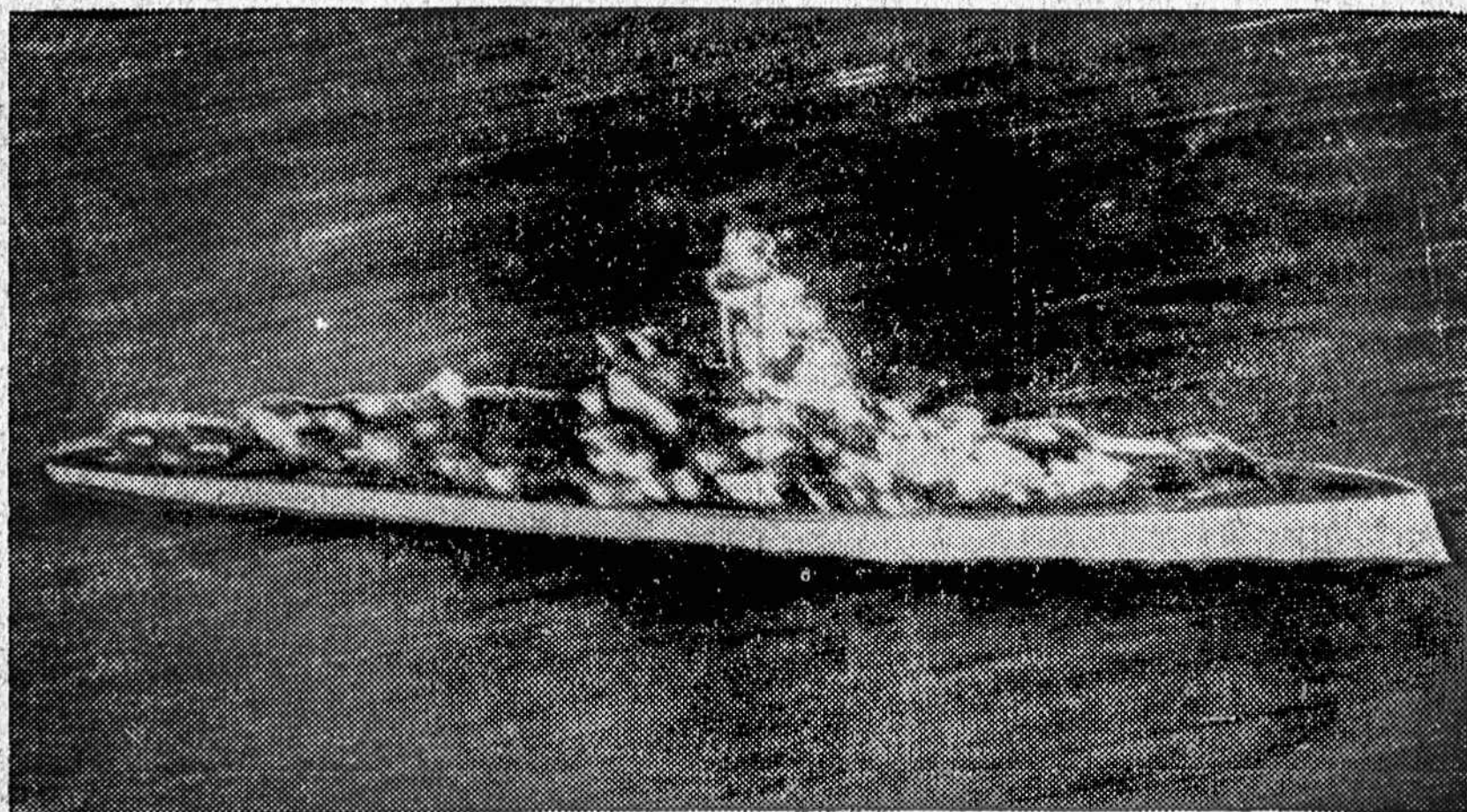
AUKOKIM!

VAKAR GAUTA:	
Montrealo, Kanados, Lietuvių Darbininkų Draugija (per P. Petronį)	\$20.00
BUVO PASKELBTA	\$604.35
DABAR YRA	\$624.35

-- Kas Daugiau?

Komitetas Vilniaus Kraštui Šelpiti

Čekius ar Money Orderius išrašykite išdininko P. Miller vardu, o siųskit finansų sekretoriui, A. Ambrozovičiui, 1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois. Visos aukos bus paskelbtos šitoj vietoj kaip greitai bus gautos.

MONTEVIDEO, URAGVAJUS. —"Admiral Graf Spee" šarvuotis baigia degti. Jį sunaikino patys vokiečių jurininkai.

\$31,850 VILNIEČIŲ IR KARO PABĖGĖLIŲ ŠELPIMUI LIETUVOJ

Raudonojo Kryžiaus Pagalba Vilniui Ir Lietuvai

Amerikos Raudonasis Kryžius savo savaitiniame raporte, kurį prisiuntė "Naujienoms" iš Washingtonc, praneša apie pagalbą suteiktą Lietuvai.

Raportas sako, kad Amerikos Raudonasis Kryžius pradėjo siųsti Lietuvai pagalbą tuoj po Lenkijos žlugimo, kai Lietuvon subėgo tukstančiai pabėgėlių ir Lietuvai buvo grąžintas Vilniaus kraštas.

Tų pabėgėlių ir Vilniaus krašto gyventojų šelpimui Raudonasis Kryžius pasiuntė \$31,850 grynais pinigais.

Sale to, Vilniun ir į karo pabėgėlių centrus pasiuntė 31,583 poras apatinių marškinių, viršutinių drabužių, avalinės ir visokių kitokių reikmenų, kaip vaistų, bandažų ir tam panašiai.

Amerikos Raudonasis Kryžius savo vardu renka aukas Lietuvos reikalams ir tai daro su pagalba savanorių aukų rinkėjų savo skyriuose, kurie yra išmėtyti po visą Ameriką, per spaudą, atsišaukimus ir radio programuose.

Vienas tokių agitacinių programų buvo transliuojamas per nacionalį stočių tinklą užvakare. Mr. Gwin, organizacijos reikalų vedėjas, padarė platų pranešimą apie labdarybės darbus Europoj ir priminė amerikiečiams, kad Lietuvoj, ypačiai Vilniuj, padėtis yra labai sunki ir visokia pagalba bus reikalinga per kurį laiką.

Lietuviams yra smagu, kad tokia didžiulė organizacija, kaip Amerikos Raudonasis Kryžius, teikia gausią pagalbą mūsų gimtam kraštui, — pagalbą kuri siekia desėtkus tukstančių dolerių. Bet, kažin kaip ilgai užtruktų patiems Amerikos lietuviams sukelti \$30,000 savo brolių ir sesučių šelpimui Lietuvoj? Šio krašto Raudonasis Kryžius beveik \$32,000 pasiuntė momentaliai, kaip tik gavo pranešimą, kad pagalba Vilniui ir Lietuvai reikalinga.

Lai ta gausi parama Lietuvai buna paskatinimas amerikiečiams lietuviams gausiai aukoti vilniečių šelpimui. Jeigu svetimi siunčia jiems desėtkus tukstančių dolerių, tai negalima abejoti, kad padėtis ten yra labai sunki ir vargo, bado prispausti vilniečiai laukia pagalbos iš svetur.

Palengvinkim jų vargo našta aukodami centus, dešimtukus, kvoderius, o jei galima, tai ir dolerius. Nesvarbu kiek, bet aukokim visi. Rs.

Norėjo, Kad Kalėdos Butų Šiltos

ZUVO.

12 metų berniukas Paul Schrader gyveno adresu 1665 Dayton avenue. Jo tėvai buvo bedarbiai. Namie buvo šalta. Šalia buvo griaunamas kaimynų namas. Poviliukas nuėjo pasirinkti lentgalių kurui, ir ten prarado gyvybę. Namo sienos jį užgriuvo.

"Sunku Pasaulj Gyventi"

"Sunku pasaulyje gyventi", parašė atsisveikinimo raštelyje 75 metų senelė Euphenia Schoepa, 7600 Sheridan Road, nuėjo prie Michigan ežero ir išoko vandenin. Vakar rytą jos kūnas buvo atrastas ant kranto. Velionės bute policija atrado keliolika milijonų beverčių Vokietijos markių. Karo laikais ji buvo labai turtinga.

Kalėdinių Automobilių Nelaimių Aukos

1,050 Nelaimės, 445 Užmuštų ir Sužeistų.

Kalėdos vakar nevisiems buvo linksmos.

Paskutinių dienų prieškalėdinių judėjimas gatvėse, susigrudimai biznio centruose, skubėjimas, neatsargumas išaukė milžinišką skaičių automobilių nelaimių Chicagoj.

Policijos departamento apskaičiavimu tų nelaimių įvyko (Chicagoj) 1,050, o sužeistų ir užmuštų skaičius siekia 445.

Nelaimėse gyvybes prarado sekami žmonės:

Jesse Flatt, 37 metų chicagietis, 7512 W. 63rd st.

jo žmona Gertrude ir

John T. Bannon, 34, 6076 S. 75th avenue, Summit. (Visi trys žuvo kai jų automobilis nušoko nuo vieškelio ir įkrito į tvenkinį prie Austin, Ind.)

Carl Anderson, 36 metų harveyietis nuo 15830 Turlington avenue.

Floyd Turner, 39 metų chicagietis, ir Arthur Alexander, 36, abu nuo 4635 Kenmore av.

Frank J. Zisfield, 21, 1943 North Gostner avenue.

Mrs. Ruth Gunnell, 48 metų, nuo 6353 Forest Avenue, Hammond, Ind.

Paul Zuckurh, 65 metų bedarbis Auroros.

George Novy, 19, nuo 2522 Elmwood avenue, Berwyn, Ill.

Adele Kwak, 10 metų, 2058 North California avenue.

Zuvo Marquetteparkietis.

Prie Fond du Lac, Wisconsin, ant vieškelio 67 įvyko nelaimė, kurioje žuvo 23 metų marquetteparkietis, William Kerbech, nuo 6742 South Campbell avenue, ir 22 metų, Lester Corbett, iš Kewaskum, Wisconsin. Jų automobilis įvažiavo į tiltą;

Kitose Nelaimėse Zuvo

Raymond Clinnin, 46, nuo 7334 Indiana avenue ir

Rocco Romano, 67, nuo 1100 Taylor street.

Arthur J. McPherson, 1547 Sedgewick avenue.

Phillip Crull, 22 metų, 2820 Washington bulvaras, ir

Cornelius Haffery, 31, nuo 4500 W. Adams street.

VAKAR IR UŽVAKAR CHICAGOJ

● Devyni arkliai sudegė gaisre kuris sunaikino Harrison Livery Stables, adresu 513 So. Francisco avenue. Nuostoliai \$4,000.

● Kaip oro pranašai sakė, —Chicagoj Kalėdos nebuvo baltos. Bet ne Hull House rumų vaikams. Ta įstaiga turi mašiną, kuri pagamina dirbtinį sniegą. Lendžingės ir vaikių rumų kieme turėjo darbo.

● Kalėdos buvo traginga diena chicagiečių Reidų šeimynoj. Hilda Reid, 46 metų žmona ir motina, pasikorė užsidariusi buvo pastogėj. Gyveno adresu 10032 Avenue G.

● Užsidegusi kalėdinė eglaitė padarė apie \$1,000 nuostolių Harry G. Cramerio namams, adresu 50 West 105th street. Kambaryj, kur eglaitė stovėjo, beveik viskas sudegė, bet savininkui pasisekė išgelbėti dovanas, supirktas trims mažiesiems vaikučiams.